

Nederlandse Strijdkrachten in Indonesië

WAPENBROEDERS

4e Jaargang
2-9 Febr. '50
Nrs. 43-44

Op de korrel:
Zie het
breed

pag 3

© R. Marnette

Van beras tot nasi

2 NAAST DE STREEP

HET komt de laatste tijd nog al eens voor dat bij „Wapenbroeders” brieven arriveren, waarin met gloedvolle woorden het optreden bezongen wordt van een cabaretgezelschap, dat bij een of ander onderdeel door en uit de jongens zelf gevormd is.

Dat gloedvolle is volkomen terecht, want juist deze vorm van zelfwerkzaamheid — en dat betekent zelfstandigheid — is door „Wapenbroeders” altijd gepropageerd.

Maar..... het is nu eenmaal voor een mortierist uit het Medanse niet zo bijster belangrijk om te vernemen, dat ergens in de peripheri van Soerabaja „Zo'n” toneelgezelschapje door de A.A.T. uit de grond gestampt werd.

De stakker van een mortierist zal misschien zijn vingers aflikken bij het idee, maar verder van dat gezelschap niet veel merken. Of — als er in de onmiddellijke omgeving van genoemde mortierist ook zoiets bestaat, zal hij in de pen klimmen om „Wapenbroeders” te vertellen, dat het niets nieuws is, want dat „zij het allang hadden”. En dan interesseert dat de mensen in Djakarta weer minder. Daarom neemt „Wapenbroeders” over het algemeen alleen die berichten en foto's op van gezelschappen, waarvan zij meent, dat het voor allen of in ieder geval voor een heel groot deel van het leger van belang is.

Anders, nou ja, als het nou een heel best plaatje is, of een heel goed verhaal, nou ja, dan valt er nog over te praten.....

DE VOORPLAAT

De laatste fase van een langdurig proces. Nadat de bibit padi werd en de padi tot beras, schept Sarina de gekookte rijst in de kukusan om het tenslotte op de dandang te laten stomen.

Realiteit

Wapenbroeders
Dienst voor Legercontacten
Djakarta.

LAGUBOT: 24-11-49.

Het gerucht

EEN ieder kent de betekenis van het gerucht wel. Weet U, iemand vertelt iets, iets wat niet zeker is en meestal uit de duim gezogen. Die iemand, aan wie iemand het heeft verteld, vertelt het weer verder en liefst met een beetje fantasie er bij. Het wordt steeds verder verteld, het verspreidt zich, wordt aangenomen als geloofwaardig. Het gerucht is geboren, het zwelt aan en het verandert steeds meer van inhoud, maar het komt altijd van iemand.

Wij, als militairen in de tropen, zijn vaak door geruchten lastig gevallen. Ja, onwillekeurig, ik wil niet aan moedwil denken, hebben we het spelletje vaak meegespeeld, meegedaan een gerucht te verspreiden. Zoiets van: „Heb je het al gehoord?”, of „Weet je het al?”, want met deze inleiding wordt over het algemeen een gerucht verspreid.

We weten het allemaal, hoe vaak zijn wij al niet in die jaren, die we hier doorgebracht hebben, door een gerucht „bij de neus genomen”. Dankbaarder object kon al naast niet voor het gerucht gevonden worden. Een militair, die naar zijn thuisvaart verlangt en die in het oor gefluisterd wordt, „Weet je het al? Nog drie maanden” of iets van die inhoud, is gauw geneigd het te geloven en verder te vertellen. Kan het ook haast anders?

Diegene, die dat gerucht verspreidde, heeft waarschijnlijk niet beseft wat de terugslag zou zijn. Het kan in de vorm van een depressie op het gemoed van de militair geweest zijn, waardoor zijn vertrouwen op een spoedige thuisvaart geschokt kan worden.

Het kan zoveel, soms verstrekkende, gevolgen hebben.

Deze laatste maanden, die wij hier in Indonesië doorbrengen, zullen we het gerucht wel eens op visite krijgen. Soms zal het een welkome gast zijn. Hoeveel uren hebben wij als militair al niet doorgebracht met fantaseren over diverse onderwerpen?

Deze laatste maanden zullen er geruchten komen, verband houdende met data, scheepsnamen en wie weet wat al niet meer.

Het resultaat zal zijn, dat we, een vaak harde waarheid te horen zullen krijgen, waardoor we weer eens gedeprimeerd zullen worden. Want, zoals een oud liedje vertelt: „Er waart door het gehucht een wonder gerucht”.

Het zijn vaak van die kleine dingetjes, die je het leven zuur kunnen maken en ze vallen haast niet op.

We zijn een nieuw jaar ingegaan, een jaar, dat voor ons militairen wel niet gemakkelijk zal zijn. Weinig te doen en dan gaan we natuurlijk veel zitten praten. Maar laten we dan geen geruchten gaan verspreiden, wij helpen elkaar er niet mee.

Afgesproken!!

Stephan.

Zie het breed....

ALS ik me niet vergis was dat één der wijze lessen van Pa Pinkelman. Meer dan ooit hebben wij, militairen in Indonesië, in deze tijd die wijze les nodig!

Op mijn artikelen „Aanpassen of aanpassen” kreeg ik verschillende brieven als reactie; prettige, verstandige brieven, waarin de moeilijkheid zeer scherp wordt weergegeven, die mij de moed geven er nog eens op terug te komen.

Met militairen die honderd keer per dag herhalen: 't is allemaal verraad! Ze moesten de hele T.N.I. in de pan hakken en al dat zwarte tuig kapot maken! is niet te praten of te schrijven; met zulke jongens is alleen medelijden te hebben.

Verreweg de meeste zijn verstandiger, maar zitten toch met diverse moeilijkheden; en terecht!

Mag ik voor ik verder ga, iets persoonlijks zeggen?

De meeste schrijven en herhalen met nadruk: „Wij die op de buitenposten gezeten hebben.....”

Ze trekken daarmee een scheidingslijn tussen hen zelf, de frontsoldaten, en degene die altijd in de stad gezeten hebben en wel eens heel oneerbiedig etappezwijnen genoemd worden.

Die scheidingslijn is alles behalve denkbeeldig, maar voor zover zij gewicht in de schaal legt bij het behandelen der huidige moeilijkheden, mag ik in alle bescheidenheid opmerken: alleen de laatste paar maanden zit ik in de stad; de andere jaren heb ik de diverse acties en het buitenleven meegemaakt op bijna heel Java en heel Sumatra.

Ik meen dus heel goed de moeilijkheden vooral der frontsoldaten te kunnen aanvoelen, en toch — of juist daarom — geef ik hun de raad: Zie het breed!

Een der briefschrijvers wijst zelf ook al in die richting als hij opmerkt: „Wij hebben in

deze jaren zoveel van de andere partij gezien, wat niet mogelijk is te vergeten; hierdoor is mogelijk dat we momenteel het geheel wat te eenzijdig bezien”.

Dat is niet alleen mogelijk, maar zelfs begrijpelijk; doch daarom is het nog niet goed!

Er zijn in de afgelopen jaren grote fouten gemaakt, door eigen gebrek aan inzicht en onder dwang van buiten.

Maar er zijn in de afgelopen eeuwen grote fouten gemaakt, fouten die maar ten dele goed gemaakt werden door de vele blanken die naar Indonesië kwamen met oprecht onzelfzuchtige bedoelingen en met respect voor hun medemenssen, ongeacht hun ander ras of kleur.

Legio was het aantal blanken dat bewust of onbewust deze rangorde aanvaardden: God, (Voorzover zij nog in God geloofden) dan de blanken, dan een hele tijd niets en dan een gewemel van bruine mensen die je met de verzamelnaam: koelies aanduidt.

Ergens in Indonesië had een planter de misdadigheid en de stomheid om aan militairen te vertellen: Een rubberboom kapot vinden wij veel erger dan een jongen dood. Want het duurt heel wat jaren voor een nieuwe boom weer geld opbrengt, terwijl voor een gesneuvelde militair wel weer een andere uit Holland komt!

Natuurlijk en terecht werd hem door de jongens, die heel wat gesneuvelden onder hun kameraden hadden, hardhandig zijn misdadigheid en zijn stomheid ingeranseld.

Maar als die planter eens gezegd had: een boom kapot is erger dan een koelie kapot! Zouden diezelfde jongens dan ook zo opgesprongen zijn???

Kijk, mannen dat is een der grote fouten van het verleden; onze rassenwaan, die ons wijs maakte dat de Indonesiërs minder zijn dan wij.

Zij zijn anders maar daarom niet minder!

En als zij in bepaalde vaardigheden die met echte beschaving niks te maken hebben, bij ons achter staan, aan wie de voornaamste schuld?

Je lacht b.v. om een T.N.I.-militair die je pas moet controleren, zonder te kunnen lezen.

Goed, lach voor mijn part, maar als je uitgelachen bent, vraag je dan eens af: hoe komt het dat die man niet lezen kan?

In een vorig artikel schreef ik dat kunnen lezen en schrijven op zich nog geen teken van beschaving is; 't komt er maar op aan wat je leest en schrijft.

Maar aangenomen dat in het tegenwoordige wereldbestel lezen en schrijven gewichtige voorwaarden zijn voor ontwikkeling — is dan het aantal scholen voor de „koeliekinderen” ook maar in de verste verte evenredig aan het aantal en de luxe der paleizen en villa's en buitenhuizen der beschaving brengende blanda's?

Vraag eens aan Missie en Zending, hoeveel tegenwerking ze van alle zijden ondervonden bij hun ontwikkelingswerk.

Nee, mannen met alle trots op wat wij in Indonesië gepresteerd hebben op allerlei gebied, moeten wij eerlijk toegeven, dat wij als mens en als christen schromelijk te kort zijn gekomen in onze waardering voor — en behandeling van de Indonesiërs.

Dat wij nu en op deze manier, aan deze mensen de soevereiniteit moesten overdragen, moge ons dwars zitten — Zie het breed, en begrijp dat het pijnlijke daarvan meer in de fouten van het Hollandse verleden dan van het Indonesisch heden schuilt.

H: Helmer. CsrR.
Maj.-Aalm.

KENTERING

De moessonregen klettert op de zinken daken
Als zwellende accoorden van een machtig lied,
Dat met een woeste kracht plots opruist uit het niet,
Om dan weer — even snel — d'eentonige zang te staken.

Een diepe stilte heerst. Dan gaat een kikker kwaken.
Het krekelloor hervat haar afgebroken lied,
Als d'eerste zonnestraal door 't watten wolkendek schiet,
Dat langzaam ruimte voor de koperen ploert gaat maken.

Een briesje buitelt van de groene Tjiremai,
Over ons kampement, de sawah's en de wegen
Naar 't blikkerende water van de blauwe zee,

En wij, benauwd en warm, genieten van die zegen,
Diep ademend en blij. Dan gaan we ontevrière
Het huis in, want weer vallen dikke druppels regen.

Wim.

WAPENBROEDERS GEVALLEN

IN DE PERIODE VAN 1 tot en
met 7 JAN. 1950

K.N.I.L.

Amb. sld. ekl. Inf. M. PATTIASINA,
Leg. nr. 082321000/23386 (vermist)
Amb. sld. tkl. Inf. D. SAPULETE,
Leg. nr. 192220009/43106 (vermist)

Een der vorige verlieslijsten dient te worden aangevuld met:

K.N.I.L.

Kapt. Vlgr. wnr. ML. F. STUMPF, F.
Chin. sld. tkl. Inf. PHO IE DJONG,
Leg. nr. K. 10465840
Jav. sld. tkl. Inf. SUNJOTO,
Leg. nr. K. 11466029
Jav. sld. tkl. Inf. PONIMIN,
Leg. nr. K. 64824386
Snd. kpl. Inf. SAROMI,
Leg. nr. 191701001/K. 10465954
Snd. sld. tkl. Inf. SAAD,
Leg. nr. 261302604
Men. sld. tkl. Inf. W. MAILANGKAY
Leg. nr. 27130000 (vermist)

Emigranten zijn enthousiast

De belangstelling voor emigratie naar Nieuw-Zeeland is groeiende. In November j.l. zijn honderd gedemobiliseerden van leger en marine naar dit land vertrokken om aldaar als „farm-hand” tewerk gesteld te worden. Er waren toen evenwel meer dan honderd liefhebbers, zodat er mensen teleurgesteld moesten worden.

Zoals reeds via de radio en de normale pers is medegedeeld, kunnen in de loop van Maart wederom honderd demobilisanten naar Nieuw-Zeeland vertrekken, mits zij natuurlijk tijdens de selectie goed bevonden zijn.

HET is begrijpelijk, dat zij, die zich daarvoor opgegeven hebben, wat meer willen weten over de ervaringen van hun voorgangers. Te dien einde heeft de Sociale Dienst de leden van de eerste groep verzocht eens wat over hun werk aldaar te schrijven. Tot nu toe hebben enkelen aan dit verzoek gevolg gegeven, zodat nieuwe gegadigden aan de hand van de mededelingen van hun voorgangers kunnen worden ingelicht.

Zijn zij terecht gekomen in een land van melk en honing, moeten ze overmatig hard werken, worden zij in het nieuwe land aan hun lot overgelaten of bemoeit de bevolking zich in de vrije tijd met deze vreemdelingen? Dit zijn zo vragen, welke wel in het brein van iedere aanstaande emigrant zullen rondspelen.

Welnu, op deze vragen kan nu een antwoord gegeven worden door hen, die zich enige maanden geleden ook afvroegen hoe zij daar ontvangen zouden worden, wat hun werk daar zou zijn en hoe zij daar zouden worden opgenomen in de nieuwe gemeenschap.

A. de Boer, die in Matata is terecht gekomen, heeft het blijkens zijn brief al heel goed getroffen. Wij weten niet wat jullie je in het algemeen voorstelt van de toekomst in het nieuwe land, maar als je, zoals deze De Boer, werkzaam bent op een boerderij met 62 koeien, 21 kalveren, 2 stieren, 15 varkens, 2 paarden en ongeveer 350 schapen, kun je niet zeggen gebrek aan werk te hebben om als farmhand grote ervaring te kunnen opdoen. Hij vindt de drukte nog wel gaan en wat zijn huisvesting betreft, daarover zingt hij in zijn brief een loflied. Hij kan dat ook doen, want als je een aparte nieuwe hut voor jezelf hebt met een kast, een tafel, twee stoelen, een bed, een radio en elektrisch licht, mag je, vooral als je drie jaar het leven van een soldaat te velde hebt meegemaakt, helemaal niet mopperen.

's Zondags behoeft hij zich ook al geen zorgen te maken over zijn vrijetijdsbesteding. Hij gaat dan met de auto van de boer naar diens familie, die aan een meer woont en de burens van die familie zijn voor hem zo vriendelijk hun zeilboot ter beschikking te stellen. En over het loon is hij ook al best te spreken, dat is hoger dan hem verteld was, wat natuurlijk niet zo gek is. Hij verdient volgens zijn schrijven £ 6.6.6 per week, dat is ongeveer f 63.—.

Nu horen wij jullie al zeggen: „dat is te mooi om waar te zijn”, maar laten wij daar direct op antwoorden, dat niet de Sociale Dienst, noch de redactie van Wapenbroeders dit verhaal ophangt, maar een van jullie vroegere kameraden, wien wij verzochten eens wat te schrijven om jullie in

te lichten. Aangenomen moet dus worden, dat dit geen sterk verhaal is, maar een juiste weergave van de toestand, waarin De Boer aldaar verkeert.

Het gunstige is, dat ook andere gedemobiliseerden zulke goede ervaringen hebben, hetgeen zij ook schriftelijk hebben doorgegeven aan vrienden, aan de commandant van de 5de compagnie van het Subsistentenbataljon te Djakarta of aan de Sociale Dienst.

Zo vertelt J. v.d. Meer, die werkzaam is op een kaasfabriek, ongeveer 140 km. van Wellington, dat hij het best getroffen heeft, dat het werk behoorlijk zwaar is, maar dat de verdiensten ook goed zijn, namelijk ongeveer honderd gulden per week, als de belastingen eraf zijn. Hij woont met twee andere Nederlanders en een Nieuw-Zeelander gratis in een huis van de fabriek; werk-kleding, dekens en andere zaken voor het huis hebben zij van de fabriek verstrekt gekregen. Het volk vindt hij best, het is erg gemakkelijk, vriendelijk en behulpzaam, zodat hij nimmer hoeft te vragen maar altijd met een wagen naar de „bios” wordt gebracht.

Over het eten is hij niet zo erg enthousiast, het is Engels en daar moet je, evenals aan een hoop andere dingen, zo schrijft hij, aan wennen. Zijn oordeel over de danscapaciteiten van de bewoners is niet erg vleiend, maar misschien kan hij hun op dit gebied iets leren in ruil voor Engelse les.....

Ook de niet-ervaren farmhand, zoals M. J. Goes, die in Becks aan het werk getogen is, ondervindt alle medewerking. Hij schrijft tenminste, dat de mensen op alle mogelijke manieren bereid zijn hem te helpen en te zorgen, dat hij binnen de kortst mogelijke tijd het vak onder de knie krijgt. Over voeding en legering is hij ook best te spreken. Hij heeft een eigen kamer in de farm en geniet alle faciliteiten, zoals gebruik van radiotoestel en kamer-verwarming. Zijn baas vraagt of hij nog meer Nederlandse farmhands weet, die bij hem willen komen werken. Het is een grote farm met maar eventjes vijfduizend schapen.

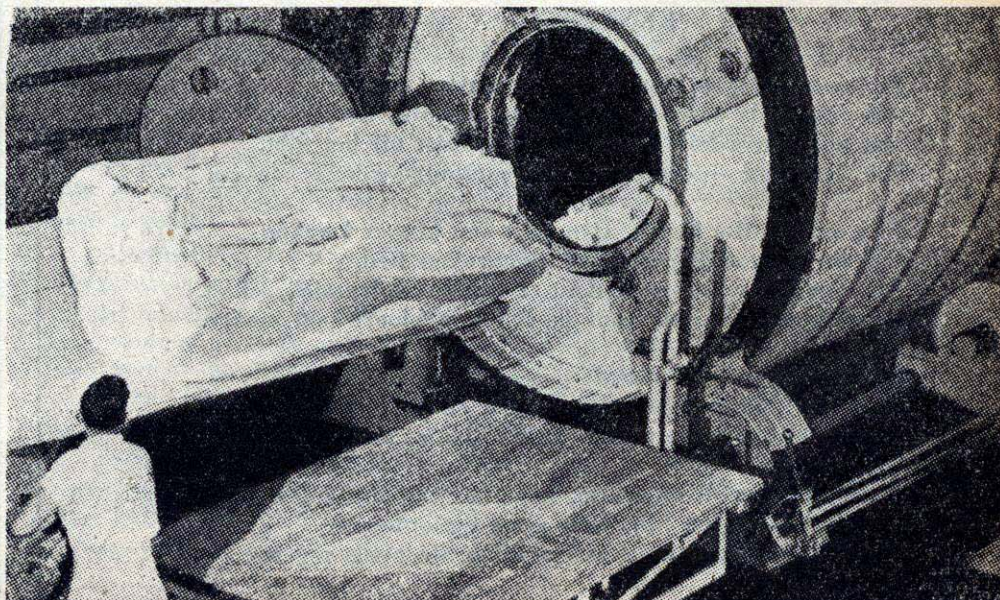
N. van Mourik schrijft uit Dargaville, dat hij goed terecht is gekomen en Nieuw-Zeeland een mooi land is met vele mogelijkheden voor ieder, die de handen uit de mouwen wil steken. Nou, wat dat laatste betreft, dat kan een soldaat, die drie jaar tropendienst achter de rug heeft, heus wel.

E. Buurman, die in Mata-Mata zit, schrijft, dat hij verwacht had in een half wild land aan te komen, doch hij heeft zijn ogen uit gekeken, want alles gaat gemotoriseerd en er zijn goede wegen. Het land is wel dun bevolkt, doch alles is in cultuur gebracht. De lonen noemt hij hoog, n.l. £ 6.6 per week.

Ziehier een kleine bloemlezing uit de in heden ontvangen brieven van Nieuw-Zeeland-emigranten, die aldaar enkele weken werkzaam zijn.

Wie dus plan heeft ook heen te gaan, weet nu hoe zijn voorgangers zijn terecht gekomen. Dat is, volgens hun schrijven, niet zo gek, vind je wel?

Maar, we moeten er bij het lezen van deze opgetogen brieven wel aan denken, dat deze mannen nog slechts kort aldaar vertoeven en alles nog nieuw voor hen is. Laten we hopen, dat zij over een jaar nog even enthousiast zijn over het genomen gewichtige besluit.

Vele Hollandse jongens vonden in het zuivelbedrijf een prettige werkkring.

Nieuw-Zeeland: 8 × Nederland

Nieuw Zeeland is voor velen nog maar een vaag begrip. Men denkt dikwijls, dat dit land als een onderdeel van Australië is te beschouwen. Het is echter een zelfstandige staat met een oppervlakte van achttmaal Nederland. Deze staat bestaat uit twee grote en nog enige kleinere eilanden, welke op liefst 2000 km afstand van Australië liggen. Een hoge bergrug splitst de eilanden in de lengte in twee delen. Het klimaat lijkt wat op het Nederlandse en heeft afwisseling van zomer en winter, welke echter beide warmer zijn en zonnig. Het land behoort tot een van de beste en rijkste weidegebieden van de wereld en het vee blijft door de grote mildheid van het klimaat het gehele jaar buiten.

Nieuw Zeeland heeft een bevolking van bijna 2 miljoen zielen, waarvan ongeveer 100.000 Maori's (inheemsen) zijn. Het heeft per mijl² 16½ inwoners tegen Nederland 736. Ruim 1/3 deel van de bevolking woont in de vier grote steden: de hoofdstad Wellington, (160.000 inwoners), Auckland (225.000 inwoners), Christ Church (135.000 inwoners) en Dunedin (82.000 inwoners). Het platteland is dus zeer dun bevolkt.

Er bestaat een volledige godsdienstvrijheid. De meerderheid der bevolking is protestants: Anglikaans 30%; Presbyteriaans 25%, Methodisten, Baptisten e.a. 30%, terwijl 15% Rooms-Katholiek is.

Bijna elk dorpje heeft een of meer kerken. Het kan voorkomen, dat men 15 à 20 mijl van het dorp afzit, doch de werkgever beschikt in dit wijde land meestal over een auto.

De culturele ontwikkeling is niet erg hoog. Goede concerten en toneelvoorstelling zijn slechts bij zeer hoge uitzondering te genieten. Als vorm van ontspanning komen het meest in aanmerking de bioscoop en de paardenraces en allerlei soorten van sport.

Nieuw Zeeland kent een uitgebreid systeem van sociale verzekeringen zoals tegen ziekte, ouderdom, ongevallen en werkloosheid.

Emigranten vallen onder de sociale verzekeringen, zodra zij een jaar in Nieuw Zeeland gevestigd zijn. De hiervoor geheven sociale verzekeringsbelasting is 1/6 van elk pond, dat het loon bedraagt. Inkomstenbelasting is hoog. Zij is echter progressief en de eerste £ 200.—/— zijn vrij van belasting. Voor de arbeider valt het dus wel mee. Geneeskundige hulp wordt van staatswege verkregen, waarbij ter tegemoetkoming van dokterskosten van iedere visite bij of van een particuliere dokter sh. 7/6 wordt vergoed.

De scholen zijn goed. Onderwijs is kosteloos. Tandverzorging en versterking van melk geschiedt op school.

De lonen worden door de regering vastgesteld en gecontroleerd en liggen in het algemeen hoger dan in Nederland. Het zijn aantrekkelijke lonen, die de jonge emigrant gelegenheid bieden om te sparen.

Er zijn twee grote politieke partijen, de Labour-Party (socialistische) en de National Party (liberaal conservatief). Sedert 1936 is er een Labour-regering aan het bewind, die op een zeer geringe meerder-

heid steunt. De levensstandaard is hoog. De levenswijze komt overeen met de Engelse, doch is veel eenvoudiger en nog vriendschappelijker. Er is haast geen sprake van klasseverschil en men kent weinig sociale tegenstellingen. Levensmiddelen zijn in ruime mate en gemakkelijk verkrijgbaar tegen billijke prijzen.

Verder is alles bijzonder duur (kleding, huishoudelijke artikelen, schoeisel), daar het grootste gedeelte der verbruiksartikelen moet worden geïmporteerd. De huishuren zijn gemiddeld vier of vijfmaal zo hoog als in Nederland. De electriciteitsvoorziening is afhankelijk van de waterkracht. In tijden van droogte volgt rantsoenering van de stroom. Ook de kolenvoorziening is niet ruim.

Af en toe wordt gasrantsoenering toegepast. Het grootste probleem is een tekort aan woonruimte. De huizen zijn van hout en naar Nederlandse begrippen vrij primitief. Nieuwbouw is uitsluitend beperkt tot arbeiderswoningen, doch geschiedt in een traag tempo door gebrek aan arbeidskrachten en materiaal.

Daarom worden de emigranten bij de werkgever zelf ondergebracht.

Bedrijfstypen

Het *intensieve weide-bedrijf* wordt vooral op het Noordereiland uitgeoefend, waar de vetweiderij van lammeren en rundvee belangrijk is voor de wereldmarkt van vlees. Van de meeste betekenis is echter de melkveehouderij in het vlakke kustgebied, die werkt voor de export van zuivelproducten. Op de familiebedrijven verzorgt men dan gemiddeld 30 melkkoeien op 40 H.A., waarvan de melk meestal naar de fabriek gaat. Grotere bedrijven verwerken dikwijls zelf de melk.

Het werk bestaat hier voornamelijk uit het tweemaal daags melken, het onderhouden en schoonmaken der machines en het centrifugeren van de melk. Het melkbedrijf in Nieuw Zeeland is sterk gemechaniseerd, ook op de kleinere bedrijven. Indien op het bedrijf zelf veevoeder wordt verbouwd, hetgeen meestal het geval is, zal de emigrant ook nog moeten eggen, zaaien, tractorploegen, enz. Bekendheid met het tractorwerk is dus zeer gewenst.

Het *gemengde bedrijf* is van 80 tot 200 H.A. groot, met verbouw van granen, mais, mergkool, knol- en wortelgewassen, meestal voor veevoeder.

De mechanisatie is ver doorgevoerd. De graslanden op deze bedrijven worden om de zes jaar gescheurd.

De uitgestrekte *schapenbedrijven* van 4 tot 5 duizend H.A. vindt men vooral op het Zuidereiland op de heuvels en in de bergen.

Kleinere intensieve bedrijven komen meer op vruchtbare gronden voor.

Daar er veel met benzine en elektrische motoren gewerkt wordt, is kennis hiervan gewenst. Door de grote uitgestrektheid der schapenfarmen wordt praktisch alles te paard gedaan. Het bijeendrijven van de kudden geschiedt met daarvoor afgerichte paarden.

De „farmhand” moet dit africhten zo spoedig mogelijk leren.

Het klimaat leent zich uitstekend voor *fruitteelt*. De oppervlakte boomgaard is

tweemaal zo groot als in Nederland en vormt meestal een onderdeel van het gemengde bedrijf, hoewel ook grotere bedrijven voorkomen, die uitsluitend fruit telen. Subtropische vruchten (sinaasappelen, citroenen en druiven) groeien ook op het Noordereiland.

Tekort aan krachten.

Op elk gebied is er een groot tekort aan arbeidskrachten.

Toch zijn alleen handarbeiders welkom. Will de emigrant kans van slagen hebben dan moet hij beschikken over een groot aanpassingsvermogen en een goede gezondheid.

Nieuw Zeeland is in vele opzichten nog wat primitief en men moet daarom zichzelf kunnen helpen en niet ontmoedigd worden wanneer de resultaten niet aan de verwachtingen beantwoorden.

Toestanden en verhoudingen zijn anders dan die wij in Nederland kennen. Men moet in loondienst van onder op beginnen en met zijn handen en bekwaamheid tonen wat men waard is. Hard werken is het dagelijks parool. Dit geldt speciaal voor de werkers in de agrarische beroepen. Zij moeten door hun arbeid het vertrouwen zien te winnen van de boeren. Dan zal het niet moeilijk zijn op de duur een positie als deelpachter of bedrijfsleider te krijgen.

Dit is de weg naar een zelfstandig bedrijf, in een vrij en vruchtbaar land.

Daaraan gaan echter jaren vooraf, waarin men zal moeten werken en zwoegen om zich in den vreemde een plaats te veroveren.

(Gegevens van de Stichting Landverhuizing Nederland).

Nieuw Guinea

Uit vele vragen en gesprekken blijkt telkens weer de drang om als pionier naar Nieuw Guinea te gaan. Aan gezien echter de hele emigratie naar Nieuw Guinea nog slechts in een stadium van onderzoek is, blijkt het momenteel praktisch uitsluitend mogelijk om vergunning voor demobilisatie hier te lande te geven, als de betrokken emigrant naar Nieuw Guinea voor de Ned. Nieuw Guinea Petroleum Mij. vertrekt. Andere mogelijkheden zijn er niet. De kansen dat dit spoedig verandert, zijn afhankelijk van de status, welke Nieuw Guinea zal krijgen en van het aantal gegadigde Europeanen, waarbij rekening moet worden gehouden met het feit, dat zij, die „Indië-geworteld” zijn, uiteraard voorkeur hebben. Zij, die binnen afzienbare tijd de dienst zullen verlaten, doen dus beter hun toekomstplannen niet op Nieuw Guinea te richten.

Salaris in Indonesië

Wij waarschuwen tegen overschatting van de in Indonesië betaalde salarissen. Aan de hand van een globale berekening komt men tot de slotsom dat een basissalaris van f 350.— p.m. in Indonesië, gelijk staat met dat van f 160.— in Nederland.

WE zouden met z'n beiden ook wel eens even op jacht gaan en we namen ons voor ze eens te laten zien, wat jagen is en verwachtten minstens met twee varkens terug te komen. Na een tijdje door de omstreken te hebben gedwaald, meenden we een ideale plek gevonden te hebben. M'n kameraad klom in een boom en ik deed hetzelfde ongeveer honderd meter verderop. Ik ging met één been in de vertakking staan en m'n andere been zette ik op de steil omhoogstekende tak. 't Ging best, vond ik en deed een patroon in de kamer en bekeek daarna 't terrein nog eens goed. Hier moesten ze vast komen en ik zat al plannen te maken, hoe we ze naar 't kamp zouden slepen. Ik had een mes bij me en wat touw, dus zouden we een tak onder de saamgebonden poten steken en dan maar tippelen. Hoe moest het echter met 't tweede exemplaar? Nu, dat zouden we later wel ophalen, want we waren nog geen twee km. van het kamp. Wat ging m'n been pijn doen, maar eens even omwisselen. Dat viel echter niet mee, want m'n voet zat half geklemd, doch met een uiterste krachtsinspanning lukte 't me. En maar turen en turen, ik zag wel veel, maar geen varkens. Ik stond net te genieten van de natuur, toen m'n andere been ook al pijnlijk en stijf werd. Nee, dat was niets gedaan en hoewel het levensgevaarlijk was, klom ik een paar meter hoger en ging op een tak zitten, nog niet zo dik als m'n pols. Lekker zat ik hier ook niet, maar m'n achterwerk kon er altijd nog beter tegen dan m'n voeten.

DE JACHT

Plotseling veerde ik op, hoorde ik daar knorren, ja, daar was 't weer, doch niets bewoog. Ik wachtte en tuurde maar en keek af en toe of m'n kameraad al wat ontdekt had. 't Was doodstil, alleen de bekende ge-

luiden van enkele vogels of 't korte geritsel van een hagedis, die door 't gras liep. Ik hoorde een soort ruisen en was verwonderd, want ik voelde geen zuchtje wind. Ik keek om me heen en plots zag ik op een afstand van tachtig meter liefst vier varkens tussen de alang-alang, bij een paar bomen. Van zenuwachtigheid viel m'n geweer haast, doch spoedig had ik 't in schietpositie. Van schieten was echter nog geen sprake, want dan moeten ze op een afstand van ongeveer vijftig meter zijn, daar ze anders, indien niet ogenblikkelijk dood, zich nog honderd meter en meer voortslepen en in dit alang-alang gebied is 't practisch uitgesloten ze te vinden, vooral, nu 't al donker werd. Spoedig had ik 't verblijvende nieuws doorgeseind. De beesten waren zich blijkbaar van niets bewust en liepen rustig te scharrelen en kwamen langzaam m'n kant op. Ze waren nog geen zestig meter verwijderd en ik zat klaar een schot te lossen, doch, hoe het zo gauw ging dat was me een raadsel, in ieder geval ze waren verdwenen.

We hebben er nog gezeten tot 't practisch geheel donker was en hebben genoten van de prachtige zonsondergang in dit heuvelterrein, maar gingen toch stil terug.

We troostten elkaar door te zeggen, dat je allemaal wel eens pech hebt, doch de volgende keer zouden we toch betoel met een paar terugkomen, want dan deden we zo en zo en dan kòn 't niet missen.

HENKIE STAAKT!

ER is in Indonesië geen soldatentroep denkbaar, geen peloton te vinden, waar niet een katjong bij hoort, zo'n klein duvelstoejagertje, die alle kleine werkjes opknapt. Zo ook „Henkie”.

Ergens in Babat raapt een medelijdend peloton het manneke van de straat op en van die dag af wordt het kleine zwervertje weer „mens”. Een kapper uit het peloton knipt het manneke kaal, een ander wast zijn kale bol met ontsmettingszeep en de ziekenverpleger staat al met zalfjes en verbandjes klaar.

Van wat lappen maakt de kleermaker een miniatuur-uniformpje en niet te vergeten een pelopporpet en dan krijgt het ventje de naam Henkie waar hij best tevreden mee is.

Zijn taak, zijn „werk” bestaat uit pannetjes wassen en de katjong vindt dat hij het prima getroffen heeft bij zijn bazen en zijn vriendjes, die vol bewondering naar zijn uniform opkijken, vertelt hij de belevenissen bij het peloton in geuren en kleuren.

's-Zaterdags is het St. Salarius. De baboes komen een voor een hun geld halen en Henkie gaat er ook bij staan.

Henkie gaat ook zijn salaris halen.

De sergeant geeft hem een dubbeltje om een ijsje te kopen, maar Henkie blijft stokstijf staan. Hij wil méér.

Verbaasd vraagt de korporaal wat hij allemaal met dat geld wil gaan doen. Is tien cent dan niet voldoende?

Het peloton wordt er opmerkzaam op gemaakt. Wat is er aan de hand? Wil de katjong méér? „Toen ik zo oud was als hij, kreeg ik.....” en dan volgt een zeer minimaal bedrag. „Laat dat manneke de pannetjes wassen.”

Henkie blijft staan, hij, wordt kwáád.

Henkie STAAKT!!

Alle jongens komen er aan te pas. De sergeant en de korporaal beraadslagen wat ze met Henkie zullen doen.

„Het is voor zijn eigen bestwil, dat hij gestraft wordt”, meent de korporaal, „ik kreeg thuis ook vaak op m'n broek”.

De sergeant zwijgt, hij vindt het een moeilijk geval. Het peloton zwijgt eveneens.

Vooruit, het moet dan maar gebeuren.

Henkie krijgt op zijn broek!

De korporaal neemt het spartelende en worstelende kereltje over zijn knie en daar gaat het gebeuren.

Pats-pats klinken de klappen onder het oorverdovend gehuil van de „staker”.

Tenslotte moet Henkie voor straf in de hoek staan. De jongens gaan weer verder met schrijven of hun geweer poetsen.

Uit de hoek komt gejank, de jongens worden er kregel van. Het gehuil wordt sterker.

„Laat dat jong zijn kop houden”, brult er een, die juist aan een brief naar zijn geliefde bezig is.

Huuuuu, klinkt het klagend uit de hoek.

„Hou op met dat janken, Henkie!”, brult ook de korporaal, die juist een spannend vervolghet verhaal leest.

„Jij ook met die jongen maar een dubbeltje te geven”.

Dit laatste tegen de sergeant. „Vrek, schraper!”

Nu krijgt de sergeant er zowaar van langs, die toch al niet in een best humeur is.

Kokend vliegt hij overeind.

Er wordt beraadslaagd. Henkie krijgt zowaar zijn zin.

Henkie krijgt „salarisverhoging”, een halve gulden in de week.

De katjong in de hoek spitst zijn oren. Hoort hij het goed???

Een halve gulden? Setenga roepia???

Henkie sluip uit zijn hoek naar de vuile pannetjes toe.

Als hij even later met 32 brandschone etensblikjes de kamer binnen komt stappen, ziet iedereen aan zijn bruine snuitje dat er geen gelukkiger mens ter wereld bestaat dan hij.

WELBESCHOUWD was het maar een heel gewoon, oud burgermanneke, zoals het daar op die gedenkwaardige voorjaarsmiddag in 1943 tegenover ons zat, in een derde klas coupé van het treintje, dat ons van Beekveld naar Hogedijk hobbelde. Na die middag heb ik het nooit meer gezien, maar na al die jaren is het toch nog steeds met een gevoel van dankbaarheid, dat ik er aan terug denk.

Het gebeurde die middag tegen twee uur, dat ons treintje het stationnetje van Beekveld uitstoomde en koers zette naar het ongeveer 15 km. verderop gelegen Hogedijk. Naast mij in de hoek bij het raampje, zat nog een jonge man, waarvan ik me weinig meer herinner dan dat hij een vrij vuile, lichte regenjas droeg, waarvan ik het nut niet inzag, aangezien het — zoals gezegd — voorjaar was en het weer niets te wensen overliet. Hoog boven onze hoofden in de helder blauwe hemel, klonk het monotone geronk van geallieerde vliegtuigen en ergens in de verte was het doffe gedreun van de Duitse luchtafweertuigen hoorbaar. Of nu ons manneke hierdoor een weinig boven z'n theewater geraakt was, of dat het prille voorjaar op z'n zenuwen werkte, is me nooit recht duidelijk geworden, maar in ieder geval kon ik me niet aan de indruk onttrekken, dat het — zoals het daar met spichtig glurende oogjes in het hoekje tegenover ons zat — in een duidelijk nerveuze en prikkelbare bui verkeerde.

Het eerste gedeelte van de reis verliep vlug en rustig, geen van ons sprak een woord en kalm denderde het treintje voort. Ongeveer drie minuten voordat we het station van Hogedijk binnenliepen, kwam er achter plotseling verandering in deze situatie en wel op een wat ongewone wijze. De jongeman, die naast me zat haalde een cigarettenkoker tevoorschijn, koos er zorgvuldig een cigaret uit en stak die in de mond. Terwijl hij z'n zakken bekloppend naar lucifers zocht, begon het oude manneke plotseling te spreken. „Meneer”, kreet het met een hoog schel stemmetje tegen de man met de cigaret. „Mijnheer, het is verboden om in deze coupé te roken!” Lichtelijk verbaasd keek de aangesprokene op. „Maakt U zich daarover niet al te ongerust”, antwoordde hij dan kalm, „het risico is voor mezelf en hier bij het open raam, zult U toch geen hinder van de rook hebben”.

‘t Manneke wond zich zichtbaar op, de gerimpelde wangjes begonnen rood aan te lopen en het grijze snorrebaardje trilde verontwaardigd. „Kan me niks schelen”, stootte het driftig uit, „maar ik verzeker U dat ik de conducteur zal waarschuwen als U die cigaret aansteekt!” De ander haalde kalm z'n schouders op en stak de cigaret aan. Geïnteresseerd had ik het hele geval tot dusver gadegeslagen, maar toen het oude heertje plotseling van z'n zitplaats opsprong en resoluut op de noodrem toestapte, schrok ik toch even. Maar voordat ik iets in het midden had kunnen brengen, was het al gebeurd.

‘t Manneke pakte de kruk en trok deze met een ruk naar beneden. Knarsend en piepend kwam de trein tot stilstand. Verbouwereerd door zo veel doortastendheid keek de man met de sigaret beurtelings naar mij en naar het heetbloedige heertje, dat inmiddels zijn bovenlichaam door het portierraampje werkte en druk gebaarde tegen een conducteur, die langs de wagens kwam lopen. Bij het geroezemoes van stemmen, dat uit de andere coupé's weerklonk, was nu ook ineens weer het geronk der vliegtuigen hoorbaar. Het scheen nog aanmerkelijk toegenomen te zijn en duidelijk was nu ook het geratel van machine-geweren en het zware gedreun van de Duitse afweer-batterijen te horen. Maar meer nog dan door dat alles werd m'n aandacht op dat ogenblik in beslag genomen door de conducteur, die nu onze coupé had bereikt en naar binnen kwam klauteren. Na zich er van overtuigd te hebben dat het geen ernstig geval betrof, gaf hij — alvorens over te gaan tot de bij dergelijke gelegenheden gebruikelijke vragen en schrijverijen — eerst de machinist een teken dat de reis kon worden hervat. Het hele oponthoud zou dan zeker niet langer dan enige minuten geduurd hebben, als we niet juist op het ogenblik toen de machinist z'n machine weer in beweging zou zetten, waren opgeschrikt door een serie zware explosies, die de coupédeuren hevig deden rammelen. Opnieuw werden talrijke hoofden door de coupé-raampjes gestoken, maar deze keer verrieden de blikken meer angst dan nieuwsgierigheid. Op betrekkelijk korte afstand van ons rezen grote stof- en rookwolken op.

Laag loeiden de vliegtuigen nu over onze hoofden en opnieuw daverden even later geweldige ontploffingen. In zenuwachtige haast en wanorde sprongen de meeste reizigers uit de trein en zochten dekking achter de spoordijk en in de greppels. Eerst toen na enige tijd alles weer rustig was, kwamen zij met nog bleke gezichten weer tevoorschijn. Het treintje stond nog rustig en onbeschadigd te wachten, als was er niets gebeurd. De reis kon echter niet dadelijk worden voortgezet, aangezien men eerst zekerheid moest hebben omtrent de gesteldheid van de baan op het nog af te leggen gedeelte van het traject. Ik besloot daarom de laatste kilometer, die ons nog van Hogedijk scheidde, maar te lopen.

Hogedijk was zwaar door de bommen getroffen. Het stadje brandde op verschillende plaatsen en in sommige van haar smalle straatjes lag het puin metershoog. Het kleine stationnetje was in een troosteloze ruïne veranderd en van het perron, waarop ons treintje zou hebben gestaan, als de reis niet op 't laatste ogenblik op zo'n vreemde wijze was onderbroken, was vrijwel helemaal niets terug te vinden.

Zoals gezegd, het oude nerveuze manneke, dat die middag op het bankje tegenover ons zat, heb ik nadien nooit teruggezien, maar terwijl ik die middag stond te kijken bij de nog rokende puinhopen van het Hogedijks stationnetje, heb ik even gehuiverd bij de gedachte wat er gebeurd zou zijn, als dat manneke daar in dat hoekje, vlak bij de noodrem, niet had gezeten.....

G.

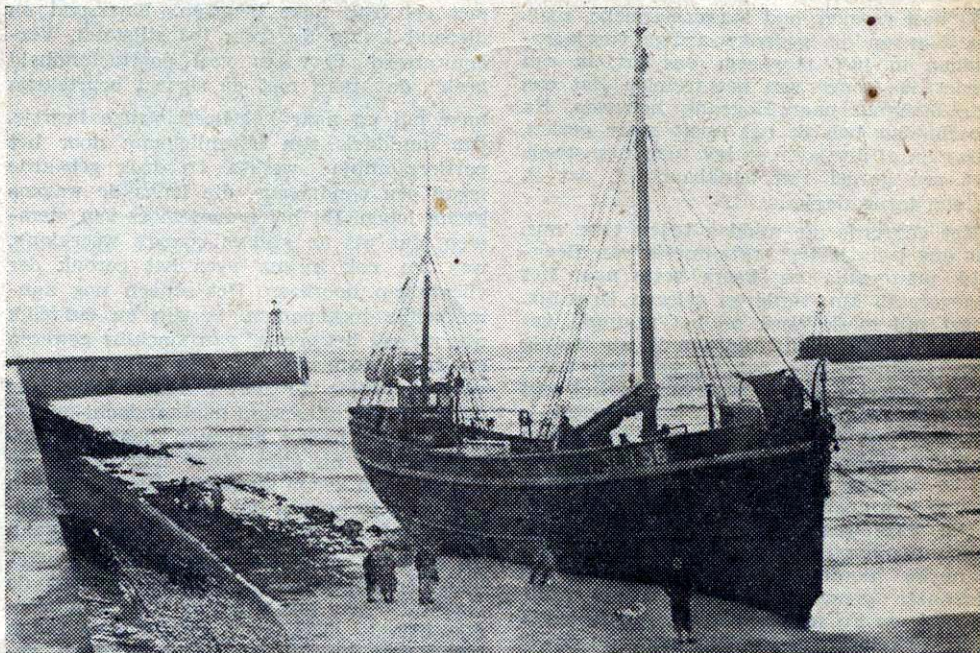

HOLLANDSE NIEUWTJES

WAAR zullen we deze keer eens mee beginnen? Met opbouwnieuws? Met berichten over de strijd tegen smokkelaars, dieven of flessentrekkers? Neen, we beginnen deze week onze snuffeltocht door de Nederlandse kranten-knipsels met een charmante geschiedenis.

Indrapoera is een Amsterdams kantoor-meisje. Zij werd op 13 September 1926 aan boord van de „Indrapoera” geboren. Haar ouders schijnen Indrapoera een mooie naam gevonden te hebben, want het meisje kreeg de naam van de boot, die haar geboortegrond was. Tijdens de oorlog verloor „Indra” haar ouders in Indonesië. Zij kwam naar Nederland en moest voor zichzelf zorgen. Deze dagen nam een oude zeekapitein Jibben van de Kon. Rotterdamse Lloyd afscheid en ontving een brief van... Indrapoera. Zij vroeg als werkend passagier mee te mogen met een tocht, die de „Indrapoera” maakte naar Denemarken, want de f 200.—, die de trip kostte, kon zij niet betalen. De kapitein gaf de brief door aan de Directie van de K.R.L. en die bedacht een leuk plannetje. Indra mocht als gast mee en de oud-gezagvoerder, kapitein J. W. Boon, die indertijd als peetoom optrad en haar ook ten doop had gehouden, werd ook uitgenodigd. Haar werkgever gaf haar natuurlijk vakantie. Verder vierde Indra aan boord van het schip St. Nicolaasfeest en kreeg zij (van de Directie van de Lloyd) een brievenstandaard met inscriptie. Vermelden wij tot slot, dat Indra een knap meisje is en dat..... zij in Aalborg kennis gemaakt heeft met een jongeman, die haar al een brief heeft geschreven ook. De romantiek is de wereld heus nog niet uit.....

De Scheveningse logger „Poolster” liep tijdens de December-stormen vast op het Zuiderhavenhoofd, bij het binnenlopen van de Scheveningse haven.

Na deze lange geschiedenis wat nieuwsflitsjes: Beilen in Drente krijgt een sportpark van 8 ha. Het zal komen te liggen ten N. W. van het dorp en er zullen komen 2 voetbal-, 3 of 4 korfbalvelden en een sintelbaan. Als alles vlot verloopt kunnen de Bei-

Elten. Daar zullen de schoolkinderen binnenkort Nederlands leren.

Een wel zeer droevig ongeluk speelde zich af tijdens de intocht van St. Nicolaas in Leiden. Het 5-jarig jongetje W. D. uit de Voorstraat kroop onder het stilstaande rijtuig van de Sint.

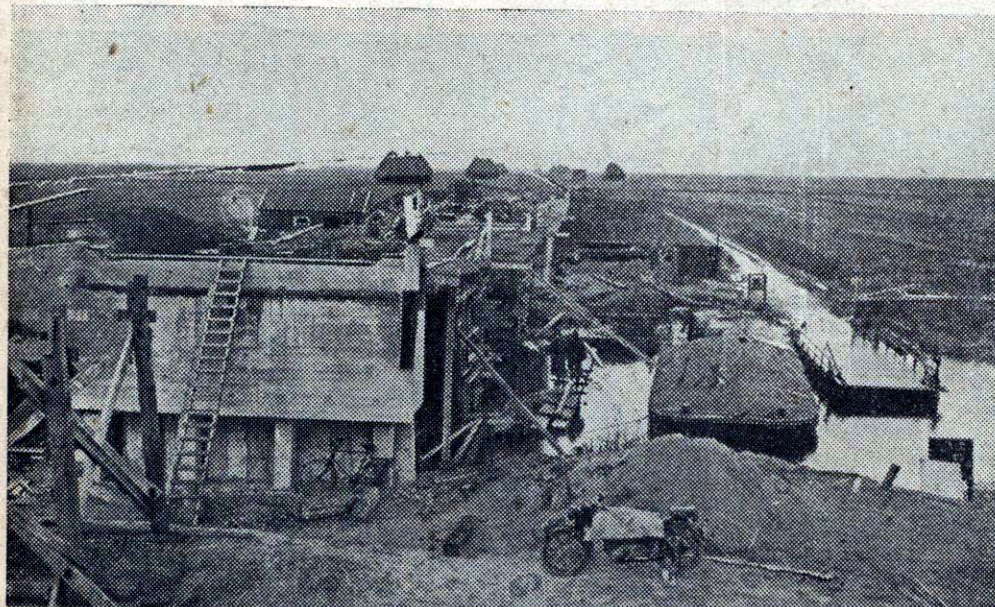
Toen deze de tocht weer wilde voortzetten, kwam het kind onder een wiel en overleed later.

Wie kende de heer P. Brox, de leider van de 6 Brox, de wereldvermaarde accordeonisten en vader van Guus Brox niet? Dezer dagen is deze kleinkunstenaar van het variété te Rotterdam overleden.

Zaltbommel heeft naast zijn „gewone” gemeenteraad, bestaande uit wijze burgers een jeugdgemeenteraad, zoals het woord al zegt, samengesteld uit jongelui, die op hun manier over het gemeentebestuur beraadslagen. Men heeft deze raad ingesteld, om „een frisse wind” door het gemeentebestuur te doen waaien en de meningen van de jongeren met hun andere opvattingen te peilen. Thans is er sprake van, dat ook in Venray een jeugdgemeenteraad zal worden ingesteld. Plannen, waarvoor veel te zeggen valt.

Een aantal personeelsleden van Philips heeft voor zichzelf het woningprobleem opgelost. Terwijl anderen kermis vierden en fabrieksvacantie hadden, werkten zij bij lamplicht aan hun eigen woning.

Zomer vorig jaar begonnen zij eraan — nu zijn de woningen klaar gekomen. Ze liggen aan de Melkweg in het stadsdeel Tongelre en de 60 huisjes noemt men „eigen-teelt-

De wegen in de Noord-Oostpolder worden meer en meer aan het moderne verkeer toegepast. Hier is men bezig een der pontjes door een brug te vervangen.

woningen". Hulde voor de mensen, die van aanpakken wisten. En over aanpakken gesproken.

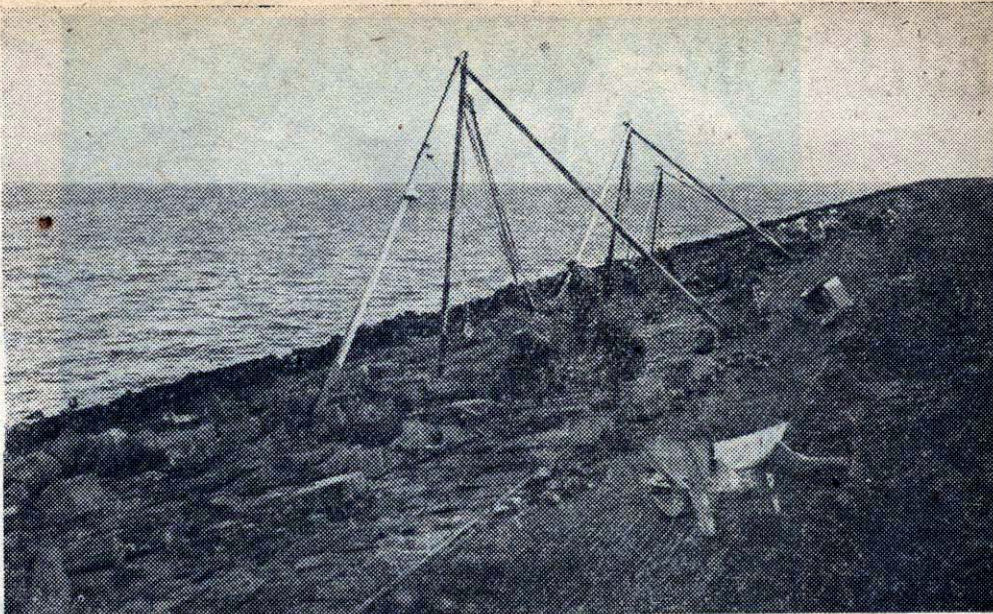
De padvindders J. Bart en H. Hack uit Haarlem wisten óók van aanpakken. Tijdens hun vakantie in België reddden zij een Belgisch echtpaar van de verdrinkingsdood in de Maas. Zij kregen de hoogste onderscheiding voor padvindders in Nederland, het Gouden Jan Hoofdkruis.

Nederland heeft Amerika overtroffen op het gebied van draineringsbuizen. 't Zit zo: voor de ontwatering van de N.O.-polder zijn plm. 100 miljoen draineringsbuizen nodig. Een Utrechtse fabriek besloot — om de transportkosten te sparen — in de N.O.-polder een fabriekje te beginnen. Toen dacht een werktuigkundige ook nog een vol-automatische machine uit voor het vervaardigen van de buizen en op die manier kunnen er 15 — 18000 per dag geproduceerd worden. Een Amerikaanse fabriek had een dag-productie van..... 5 à 5000 stuks gegarandeerd. 't Is de moeite.....

Ieder pleegt op 5 December op zijn manier Sinterklaas te vieren. De 48-jarige G.S. uit Haarlem wilde het aldus doen: bebloed en in gescheurde kleren belde hij aan bij een kennis, zeggende: „Ik ben aangevallen op de Oudeweg". Toen zeeg hij bewusteloos ineen. Politie gewaarschuwd. Man naar het ziekenhuis. Hersenschudding en hoofdwonden. Verhoor: was op weg naar St. Nicolaas-bestuursvergadering. Klap op hoofd, gevecht, bewusteloos. Hij constateert, toen hij bijkwam, dat de dief f 200.— had geroofd, die van de vereniging waren. Recherche kreeg argwaan, verhoorde nader en toen verklaarde de man, dat hij de zaak in scène had gezet om de verdwijning van de 200 piek te motiveren. Dat bloed op zijn gezicht kwam door een scheermesje, waarmee hij zichzelf wat toetakelde.

Alleen zijn hersenschudding was echt: hij was van de fiets gevallen. Bovendien had hij wel eens meer verduisterd — geld dan natuurlijk.

Blijven we even in het bedenkelijke hoekje. Een Haags echtpaar werd gearresteerd wegens winkeldiefstal. Bij huiszoeking bleek, dat het een soort oneerlijke verzamelwoede was, waaraan deze echtelieden

De glooiing van de Afsluitdijk (aan de Noordzeekant) werd eveneens het slachtoffer van de storm. Men is thans overgegaan tot het breder zetten van de steenblokken langs de gehele dijk.

leden, want de gestolen goederen hadden zij niet te gelde gemaakt. De buit, ter waarde van f 1700.— bestond o.a. uit 20 paar handschoenen, 19 stropdassen, 13 sjaals, haarstrikken (zij hadden geen kinderen), enz.

Bij tijden — zo lezen we — zijn er, vooral op Zondagmorgen 5 - 8 zenders in de ether, die er niet in horen. Er worden dan grammofoonplaten gedraaid en men maakt dan een praatje. Laatst werd er weer een ontdekt in Almelo, in volle werking nog wel.

In Den Helder werden honderden gesmokkelde horloges in beslag genomen en in St. Willibrord (N.B.) ontdekte de politie een complete clandestiene huisindustrie, waar katoen tot lakens en slopen werd verwerkt en daarna naar België werd gesmokkeld.

Het staat nu vrijwel vast, dat de Zuiderzeewerken in 1950 voortgezet zullen worden. Zes jaar zal het duren, voor de polder inge-

dijkt zal zijn en 1 jaar is „gepland" voor de drooglegging. De polder, die de beste aller zeepolders wordt, is 50.000 h.a. groot. Deze Ooster-polder is een gedeelte van de Z.O.-polder.

Elburg heeft zijn waterleiding officieel in gebruik genomen.

Het buitengoed Kareol te Aerdenhout, jarenlang tehuis voor gewonde militairen uit de Meidagen en zieke oud-illegalen, wordt weer woonhuis.

De hoofdprijs van de scholen-actie tot verkoop van kinderpostzegels (14 dagen gratis vakantie in Zwitserland voor de gehele klas) is gewonnen door een klas van de R.K. Huishoudschool te Harlingen. De mededeling werd gedaan door..... St. Nicolaas en Zwarte Piet.

De herbouwde vleugel van de Lever's zeepfabriek te Vlaarding (in '45 door geallieerden gebombardeerd en daarna door de Duitsers gebruikt voor het afschieten van de V-1) is herbouwd.

In een Friese tuin staat..... een bloeiende appelboom en een struik met rijpe frambozen. En dat tegen het einde van het jaar!

Genoeg prettige berichten. Nu weer een aantal „zwarte". De Bijzondere Raad van Cassatie eiste tegen Woudenberg van het N.A.F. 20 jaar (vonnis Bijz. Gerechtshof was levenslang). Flits uit de zitting: W. had van Himler een erepistool gekregen. De president: „Heeft U er wel eens mee geschoten?" W. (kleintjes en deemoedig): „Nee, mijnheer de president, ik kon niet schieten".

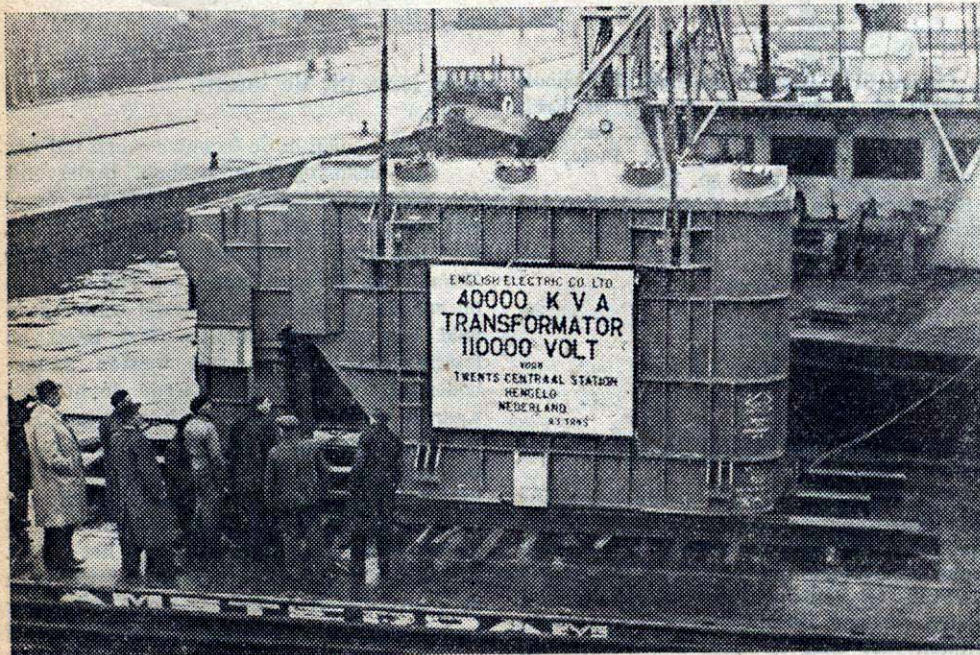
Voor het eerst sinds 12 jaar is in „Frascati" in Amsterdam weer een cacao-veiling gehouden. De prijzen zijn plm. 8 à 9 maal zo hoog als voor de oorlog.

We begonnen deze keer met een vrouw en we eindigen er ook weer mee.

Een Nederl. Filmverhuurkantoor wil in ons land competities organiseren waarop „provinciale schoonheidskoninginnen" worden gekozen. Eén van hen zal daarna in Amsterdam tot „Miss Holland 1950" worden verheven en deze zal dan weer kandidaat worden gesteld voor de verkiezing van „Miss Europa 1950".

Knobbelen jullie nu maar, uit welke meisjes de meeste kans maken, de Friese of de Limburgse, de Zeeuwse of de Gelderse.

Maar niet handgemeen worden, natuurlijk!

Het Twents Centraal Electriciteitsstation ontving de eerste van de vier reusachtige transformatoren, geleverd door een Engelse maatschappij. Tijdens het overladen van het 84 ton wegend gevaarte, te Amsterdam.

PRIJZEN!

PRIJZEN!

„Wat doen die lui gek”, zei redacteur A. misprijzend en keek naar twee dicht bij elkaar gestoken redacteurshoofden, die alsmaar halffluid zaten te mompelen.

„Ik krijg er gewoon een punthoofd van” zei een der mummelende hoofden en beet zenuwachtig op een stompe potlood, waarmee hij af en toe een haal deed over een vel papier dat voor hem lag.

Het andere hoofd zuchtte: „Wat hebben we ons feitelijk op de hals gehaald” en veegde nogmaals met een kletsnatte zakdoek in zijn nek.

Daarna ging het: „rabarber, rabarber, rabarber” weer door in het redactiekantoor, waar af en toe een binnenkomende bezoeker verwonderd zijn hoofd schudde over zoveel prijzenwaardige energie!

Prijzenswaardig! Inderdaad, in verschillende opzicht. Want waren er voor de goede oplossingen van de Kerstpuzzel geen prijzen uitgelooft, dan zou er niet een dergelijke zenuwachtige stemming geheerst hebben bij de redactie „Wapenbroeders”.

Edoch..... nog druk bezig met de oplossingen der Kerstpuzzel deed zich voor de redactie weer een gelegenheid voor om enige prijzen voor een puzzel in de wacht te slepen. Ditmaal kwam de fa. Bols met een puzzel voor de dag en de prijzen..... mijnheer! Dit moest doorgaan, het koste wat het kost. Dan maar langer nachtmerries van 35 horizontaal en 74 naar beneden. En dus vindt U op deze pagina's de prijsvraag van de fa. Bols, de prijzen en de voorwaarden waaraan voldaan moet worden, wil men in aanmerking komen voor mededinging.

OPLOSSING KRUISWOORDPUZZLE

W. Br. nos. 41-42

Horizontaal:

1. Klaas; 6. Sap; 9. Wegen; 16. Gal; 17. Sta; 18. Aas; 19. Olm; 20. Dam; 22. Alle; 24. Dante; 26. Hebe; 27. Renet; 28. Portaal; 29. Koran; 30. Bier; 33. Rits; 34. Bat; 35. R.K.; 38. L.I.; 40. Bari; 41. Eek; 43. On; 44. Ideaal; 45. Ulaan; 46. Is; 47. Drs; 48. Net; 49. S.G.; 52. Soli; 55. Ben; 57. Idee; 64. Fels; 66. Ordre; 67. Kit; 68. End; 69. Lakei; 70. Moot; 72. Ceang; 75. Roes; 81. Ke; 82. Roet; 83. Edda; 84. Et; 85. Neger; 86. Ora; 87. Eeren.

Verticaal:

1. Kellner; 2. Le; 3. Ans; 4. Asti; 5. Spa; 6. Staar; 7. Avant; 8. Pasta; 9. Who; 10. Eelt; 11. G.T.M.; 12. E.v.; 13. Nederig; 14. Galei; 15. Rabat; 16. Garbol; 21. Mensen; 23. Eer; 24. Dol; 25. Eau; 26. Hor; 31. Parasol; 32. Kreunen; 34. Baars; 35. Til; 37. Kelen; 39. Lis; 40. Bed; 42. Kat; 43. Ons; 46. Idioma;

50. Gesist; 51. Gedogen; 53. Lek; 54. Idioot; 55. Bed; 56. Gekomen; 58. Dronk; 59. Erts; 61. Eter; 62. Gene; 63. Engte; 64. Faro; 65. Leest; 71. Evoe; 73. Ader; 74. Bede; 77. T.R.G.; 78. Oer; 79. Ode; 80. Kar.

Slagzin van de Genie: Geen spijt van het verleden, geen angst voor de toekomst.

„OORLOGSBRUIDJE”

Een van de meisjes, die na de bevrijding met een Canadees trouwde, Willy Huisman uit Arnhem, is onverwacht in de gelegenheid gekomen, na drie jaar in Canada gewoond te hebben, haar ouders te bezoeken. Op een „Welfare-avond” — te vergelijken met onze Niwin-avonden — kreeg zij de prijs van 500 gulden voor een reis naar Nederland. In Maart zal zij naar Arnhem reizen; zij zal er drie tot zes maanden blijven.

Een lotje uit de loterij.

AT het leven in de tegenwoordige tijd nog zijn bekoring kan hebben, ondervond een Westzaanse schilder, die door een toeval een aardig kapitaaltje in de wacht sleepte. Hoe dat ging vertelt het *Dagblad voor de Zaanstreek*. De man moest een ruit inzetten bij een dame, die na het karwei echter geen geld bezat om te betalen. Wel bezat zij loterijbriefjes, die in ruil werden aangeboden! De schilder accepteerde de briefjes, waarna hij er één aan zijn knecht gaf. Het was de eerste maal, dat onze schilder in de loterij speelde en zijn vrouw keek niets vrolijk, toen hij haar het papiertje onder de neus hield. Er verliep enige tijd en de hele geschiedenis was vergeten, totdat het A.N.P. in het middaguur het nummer omriep van de f 50.000.— Het nummer stond natuurlijk in het brein van de schilder gegrift, dus hij waande zich kapitalist.

f 2100.— was de oogst, die onze schilder kon binnenhalen, daar hij een twintigje voor het ruitje had geïncasseerd.

In de onderste figuur van deze dubbele puzzle moeten woorden ingevuld worden met een betekenis als hieronder omschreven:

- A. Goedkoopste schouwburgang.
- B. Beminnen.
- C. Sluiting van een fles; Graansoort.
- D. Schouderbelegselen.
- E. In ons land gesproken taal.
- F. Staatsmanskunst.
- G. Glaasje met dik-gele drank.
- H. Grondstof voor de moutbereiding; Verpakking.
- K. Winterspijs.
- L. Eendrachtig.
- M. Beroemd schilderij van Rembrandt.
- N. Grondstof voor de bereiding van genever; Wijnvat.
- P. Voorste deel van een trein.
- Q. Gelaat.
- R. Accepteren.
- S. Groente.
- T. Bij de vierde distillatie van genever gebruikte bes.
- U. Droogoven voor mout; Product van Bols.

Telkens wanneer U een letter in een vakje invult moet U dezelfde letter ook invullen in het gelijkgenummerde vakje van de bovenste figuur. In deze bovenste figuur ontstaat dan tenslotte een interessante mededeling over Bols!

Wanneer U in de onderste figuur de beginletters der woorden achter A tot en met U van boven naar beneden leest, vindt U een bekende slagzin.

De prijzen

1e Prijs:

1 fototoestel merk Agfa 6×9 cm. Billy Compur met Solinar lens 1:4½ met lederen tas, winkelwaarde ca. f 225.—

2e Prijs:

1 fototoestel merk Agfa 6×9 cm. Anastigmat met Jgestar lens F.7.7 met lederen tas, winkelwaarde f 105.—

3e Prijs:

1 horloge merk Vendôme 17 steens anker, „waterproof” en anti-magnetisch, winkelwaarde ca. f 90.—

4e Prijs:

1 horloge merk D.O.D 17 steens anker, „waterproof” en anti-magnetisch, winkelwaarde ca. f 70.—

Troostprijzen:

150 (Een honderd en vijftig) plastic cigarettenhoezen met het merk van Bols, winkelwaarde per stuk f 1.25

N.B. Onder winkelwaarde wordt verstaan de prijs, die men voor betreffend artikel moet betalen in een zaak in Nederland.

Voorwaarden tot deelneming:

1. Alleen militairen kunnen aan deze prijsvraag deelnemen.
2. Inzendingen moeten binnen zijn uiterlijk op 1 April 1950.
3. Oplossingen moeten duidelijk, LIEFST IN BLOK-SCHRIFT, worden ingezonden.
4. In de linkerbovenhoek van enveloppe of postblad duidelijk te vermelden: BOLSPRIJSVRAAG.
5. ER WORDT NADRUKKELIJK DE AANDACHT OP GEVESTIGD DAT ALLEEN DIE OPLOSSINGEN VOOR MEDEDINGING IN AANMERKING KOMEN, WELKE OP EEN APART VELLETTJE BRIEFPAPIER OF POSTBLAD ZIJN INGEVULD EN DUS NIET OP DE OPGAVE IN „WAPENBROEDERS!”
6. De categorie militairen die binnen afzienbare tijd hoopt thuis te varen, wordt verzocht eveneens haar BURGER-ADRES te vermelden.
7. Ons adres is: Redactie „Wapenbroeders”, Roomse Kerkweg 2, Djakarta.

That's all, folks! En nu maar op jacht naar een van de 154 prijzen. Veel succes!

1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12

13	14	15	16	17	18	19		20	21	
22	23	24	25	26	27		28	29	30	31
	32	33	34	35		36	37	38	39	40
	41	42	43	44	45	46		47	48	49
	50	51	52	53	54	55		56	57	58
59	60	61	62	63		64	65		66	67
68	69	70	71		72	73	74	75	76	77
	78	79		80	81	82	83		84	85
86	87	88	89		90	91		92	93	94
95		96	97	98	99	100	101		102	103
	104	105	106	107		108	109	110	111	112

A	14	15	41	14	34	14	15	1	71	62
B	34	48	16	80	43	16	92	92	16	15
C	62	81	8	62		8	37	41	41	57
D	18	96	67	47	94	18	31	40	18	65
E	30	25	39	25	74	94	22	30	39	58
F	84	20	76	94	88	89	22	112	20	25
G	29	11	17	60	110	29	29	104	13	44
H	50	12	38	4	49		62	97	4	83
K	42	19	28	99	42	23	95	105	42	79
L	102	102	70	91	101	102	5	90	70	66
M	70	52	106	107	98	36	52	106	107	77
N	72	87	68	68	55		80	10	27	63
P	46	78	106	9	89	2	59	100	45	80
Q	86	86	103	56	7	108	100	106	111	59
R	109	109	103	17	109	109	51	24	54	103
S	35	22	17	93	75	6	62	33	61	3
T	13	64	53	64	17	64	69	32	64	82
U	73	73	21	59		62	3	85	26	73

12 Zweedse generale staf voert „spionnage“-campagne

WACHTPOST BEZWEK VOOR „CLARK GABLE“

DE Zweedse generale staf heeft een onderzoek laten instellen naar de doeltreffendheid van de bewaking van kazernes, wapenmagazijnen en andere militaire objecten. Er zijn ernstige tekortkomingen ontdekt. Gebleken is, dat onbevoegden zich, met slordig vervalste papieren en een beetje doorzettingsvermogen, vrij gemakkelijk allerlei geheime inlichtingen kunnen verschaffen.

Enkele stafofficieren in burger werden bijvoorbeeld naar de vesting Boden — de militaire sleutelpositie in Noord-Zweden — gezonden om te trachten informatie te verkrijgen, die voor buitenlandse spionnen waardevol zouden zijn. Ze fabriceerden zelf permissies en drukten er stempels op met zwart gemaakte stuivers. In enkele uren slaagden de „spionnen“ er in, alle inlichtingen over het garnizoen, zijn sterkte, uitrusting bij mobilisatie en andere streng geheime zaken te krijgen.

Aan een soldaat, die bij de ingang van een magazijn op wacht stond, vertelden de „spionnen“, dat ze van de brandweer kwamen en opdracht hadden om het brandblusmateriaal te controleren. Ze toonden het papiertje en werden prompt doorgelaten. Een fourier lichtte hen daarna nauwkeurig in over alles wat ze wilden weten. Onder tusschen zag een van de „spionnen“ kans een bos sleutels, die ergens aan een spijker hing, in de zak te steken. Een ander interviewde doodleuk het personeel over het aantal vrachtauto's, pantserwagens en ander oorlogsmaterieel van het betrokken onderdeel.

De vreemde heren namen toen beleefd afscheid. Ze liepen om een paar gebouwen heen en kwamen via een onbewaakt hek op een nieuw jachtterrein, waar een verlaten

auto stond. Juist toen ze bezig waren hem te starten, verscheen er een majoor, die vloekend naar de reden van dit ongewone gedoe vroeg. Zonder blikken of blozen haalden de heren hun permissie voor de dag en schoven die de majoor onder de neus. Deze verontschuldigde zich en salueerde onderdanig.

Een ogenblik later kregen de „spionnen“ het met een korporaal aan de stok, die er het zijne van wilde hebben, en hen meenam naar de wachtcommandant. Het kwam hem duur te staan, want de „heren van de brandcommissie“ begonnen zodanig op hun poot te spelen, dat de commandant niet beter wist te doen dan de waakzame korporaal een standje te geven.

Het rapport dat de stafofficieren hebben opgesteld, is door de generale staf naar het garnizoen van Boden gestuurd, waar het als een bom insloeg. Ook andere garnizoenen hebben „spionnen“ op hun dak gekregen. In Hässelholm slaagde een officier in burger er in, met een identiteitsbewijs, waarop een foto van Clark Gable was geplakt de wacht te verschalken. De soldaat die op wacht stond, wierp een vluchtige blik op de foto, die de filmster voorstelde als officier-vlieger van de Amerikaanse luchtmacht, en salueerde. Zonder moeite kon „Clark Gable“ zich de nodige inlichtingen verschaffen. Hij sloop zelfs het hoofdbureau binnen en vertelde de dienstdoende officier, dat hij naar de telefoonleiding kwam kijken. Eenmaal aan het werk, zag hij kans een stapel documenten, met het stempel strikt geheim er op, achterover te drukken.

Volgens de generale staf hebben deze pedagogische maatregelen goede resultaten gehad. Om onaangename intermezzi te voorkomen, worden de commandanten van de bespioneerde onderdelen tijdig gewaarschuwd. Hun onderhorigen vernemen niets: ze moeten alleen maar uitkijken.

Sterke staaltjes

Gevonden doodshoofd stelde politie voor zware opgave.

IN December werd in een tuin van een villa te Bergen op Zoom door een tuinman een doodshoofd opgegraven. Toen hij het van het zand ontdeed, kwam juist een agent voorbij. Deze stelde zijn superieuren van het geval in kennis en het gerechtelijke apparaat werd daarna in werking gesteld om te pogen vast te stellen of het hier het hoofd van een Duitser of een Engelsman of mogelijk van een slachtoffer van een moord-aanslag betrof. De dienst identificatie, en berging werd erbij gehaald, doch kon, evenmin als de politie, enig licht in het geval brengen.

Toch kwam men tot een snelle en allerminst verwachte ontknoping. Want toen de zoon des huizes telefonisch van de vondst werd verwittigd, opperde deze de mogelijkheid, dat men nog wel een tweede schedel zou vinden. Hij wist zich nog goed te herinneren, dat hij met een vriendje „indiaantje“ had gespeeld, ieder gewapend met een doodskop en dat ze beide doodskoppen in de tuin hadden begraven. De doodskoppen hadden de jongelui eertijds gevonden in de Schelde ter hoogte van het verdronken land van Reimerswaal, waar wel meer dergelijke vondsten zijn gedaan.

Hij wachtte op de trein...

Voor de spoorbomen op de Wilhelminastraat te Barneveld moet een automobilist op een avond wel twintig minuten gewacht hebben op de trein. Toen was zijn geduld ten einde en stormde hij woedend naar de spoorwegwachter met de vraag, of die trein nooit kwam. Laatstgenoemde deelde hem rustig mede, dat sinds enige weken de overgang gesloten was, omdat er een vijftig meter verder een nieuwe overgang was gemaakt in verband met de doortrekking van de Lunterseweg!

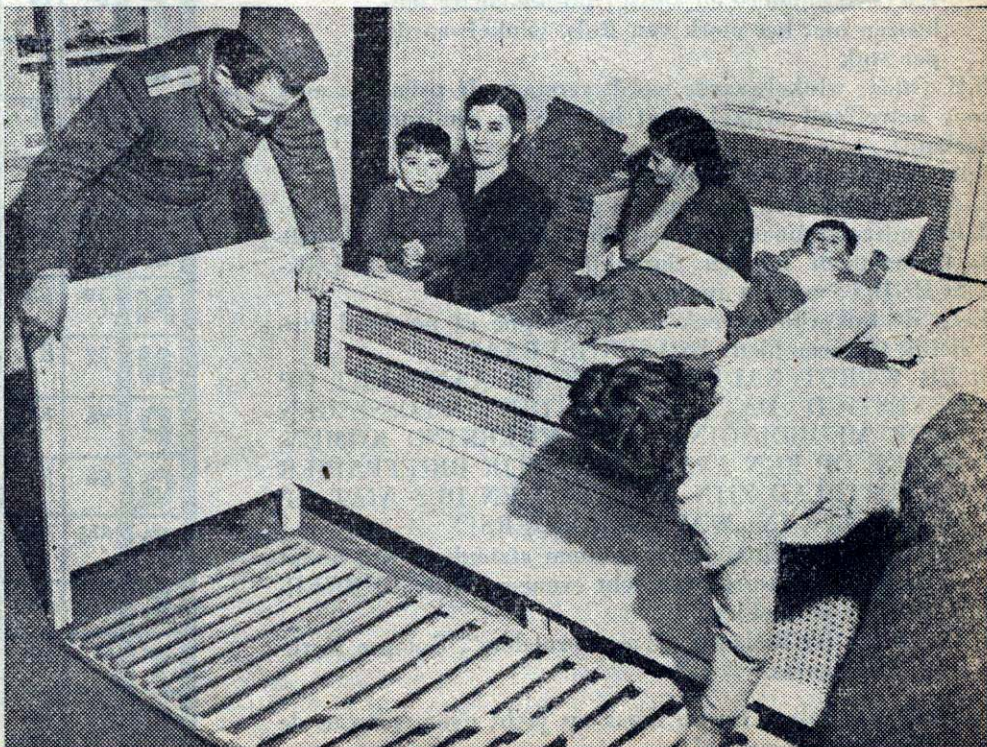
Het ongenoegen van „Vadertje“

Veertien Joegoslavische militaire en consulaire ambtenaren met drie vrouwen en drie kinderen zijn na een blokkade van hun huis, die zestien uur duurde, door gewapende leden van de Volkspolitie uit de Russische sector van Berlijn verdreven.

Al hun persoonlijke bezittingen, op een paar kledingstukken na, moesten zij achterlaten.

De vluchtelingen hebben een onderkomen gevonden op het Joegoslavische Consulaat in de Britse sector van Berlijn.

Namens alle Westerse landen heeft de Britse kolonel A. P. Hodges, een protest ingediend bij de Russische commandant van Berlijn, generaal Tsjoekov. Dit protest hield in dat de Russen de belofte van de „Grote Vier“ hadden geschonden, waarbij het zich vrij begeven van en naar de bezette zones door alle militaire missies werd gegarandeerd. De Joegoslavische consul kapitein Mirko Pandorovic (links) hielp de slaapplekken voor de vrouwen en kinderen in orde maken.

Bij de terugkeer van het Amphibisch Bataljon in Soerabaja

En zij kwamen na jaren weerom.....

„Zij trokken voorbij, onze mannen, die in de afgelopen jaren voor onze veiligheid hebben gezorgd. Deze taak is voor hen afgelopen en een schonere taak, de vredestaak wacht hen thans. Doch wij danken hen dat zij ons deze jaren hebben gegeven. Wij danken hen, dat zij voor ons in donkere nachten wacht hebben gelopen, opdat wij — de moeders en de kinderen en de mannen uit de burgerij — onze rust mochten genieten, door niets gestoord. Wij danken hen, dat zij gevaren hebben gelopen voor ons, dat zij in de diepste wildernis en op eenzame posten hebben gestaan en God geve dat hun Kerstmis thans mag zijn een Kerstmis van vrede en van stil geluk. Mannen, gij trekt nu terug: Uw taak is volbracht en gij hebt dit overgegeven zoals mannen betaamt: in diepe ernst, aanvaardend de moeilijker opdracht om terug te trekken en Uw post aan anderen over te geven. Wij waarderen deze houding. Wij respecteren U erom en wij brengen U het saluut, Mariniers!”

Deze woorden kon men lezen in het hoofdartikel van het Soerabajase dagblad „De Nieuwe Courant” op Vrijdag 23 December 1949. Ja, het is alweer oud nieuws. Het is alweer ruim een maand geleden, dat het Amphibisch Bataljon van het Korps Mariniers terugkeerde in Soerabaja.

Het was een indrukwekkende terugkeer, waaraan door ruim twaalfhonderd manschappen van dit bataljon werd deelgenomen. Wij stonden op de drukke verkeersweg Kaliasin in Soerabaja en

keken maar steeds in de richting van de Darmo-boulevard, vanwaar voor de laatste maal de mariniers zouden aankomen om ons voorbij te trekken. Wij wisten, dat Toendjoengan geheel was afgezet en dat zich een klein platform bevond voor de Marine-Cantine, eens de Mariniers-Cantine. Een klein platform, waarop de huidige Vlag-officier van de Koninklijke Marine in Indonesië, vice-admiraal Kist, de Commandant der Mariniers in het Oosten, kolonel de Bruyn, de toen nog Commandant der Marine in Soerabaja, commandeur Beckering Vinckers,

de Chef-Staf van de „A”-Divisie, kolonel Paulissen en de Assistent-Resident dr. Smit, namens de Regeringscommissaris, zouden plaats nemen om het defilé gade te slaan.

Het stond zwart van de mensen op Toendjoengan en de andere verkeerswegen. Duizenden nieuwsgierige ogen, die dit schouwspel voor geen geld wilden missen: de terugkeer van het Amphibisch Bataljon van het Korps Mariniers. En voorafgegaan door enige motorrijders trok als eerste de jeep van de comman-

.....trok als eerste de jeep van lt. kol. der mariniers Rijkers voorbij.

dant, luitenant kolonel der mariniers Rijkers voorbij. Langzaam ging het Amphibisch Bataljon langs ons heen. Het was geen parade. Het was een terugkeer van de laatste mariniers uit Oost-Java, uit het Bodjonegoro.

De jeeps en het andere rijdende materieel zagen er grauw en stoffig uit, evenals de mannen. Maar de houding van de mannen was kloek en fier: stram keken zij voor zich uit. Zo trokken de Mariniers voorbij op Vrijdag 23 December 1949 en de gedachten van vele toeschouwers zullen ongetwijfeld teruggedaan zijn naar Zondag 10 Maart 1946: de aankomst van de eerste mariniers in Soerabaja. De aankomst van de eerste Nederlandse troepen na de Japanse bezettingstijd en na de woelige October-berslapdagen in 1945.

Op Zaterdag 16 Maart 1946 namen de mariniers de Darmo-wijk over van de Engelse troepen. Een dag later, 17 Maart, kwam het eerste Inbat van de eerste Nederlandse Mariniers Brigade, te Soerabaja aan. Vrijdag 22 Maart werd de „Westwal” van de Engelsen overgenomen. Op 5 April de Grisee-sector en op Zaterdag 7 April 1946 werd op Toendjoengan de Mariniers-Cantine geopend: het eigen tehuis in het hartje van de stad.

Ruim drie en een half jaar geleden begonnen de mariniers aan een nieuw glorie-rijk hoofdstuk in de korpsgeschiedenis. Een hoofdstuk, dat op Vrijdag, 23 December j.l. werd afgesloten.

En we herinneren ons de eerste mariniers nog wel zoals zij na hun Amerikaanse periode in Soerabaja aan kwamen. Het in die dagen zo populaire „Don't fence me in” klinkt nog in de oren.

•Evenals het lied van de „United States Marines”. Soms vroeg men zich af, zijn het wel Nederlandse mariniers of zijn het toch Amerikaanse. Maar de „badge” zei het duidelijk: „Netherlands Marines”.

Ach, er werd wel eens gemopperd door de Soerabajase burgerij op de mariniers in die dagen, in die alweer lang voorbijgeperiode. Er verscheen wel eens een ingezonden stukje in de courant over de wijze waarop zij met hun grote zware trucks over Toendjoengan „scheurden”. En de verkeersagenten in die dagen waren inderdaad arme stumpers, waarvan een enkele maar zijn heil zocht in een vlug heenkomen van zijn verkeerspost wanneer hij in de verte die grote zware trucks zag aankomen. Het waren wat vrijgevochten mariniers met Amerikaanse ideeën welke zij op een nog bijna uitgestorven en nog zwaar gehavender stad loslieten. Maar het waren toch ook beste, brave kerels die beroeps mariniers en die oorlogsvrijwilligers. En wie zal ooit die machtige parade vergeten op Koninginne-dag 1946. Toen op die 31ste Augustus de huizen in de omgeving van Simpang trilden en het wegdek golfde onder de zware last. Men zegt wel eens „Rotterdam en de mariniers”, maar met bijna evenveel recht zegt de Soerabajaan „Soerabaja en de mariniers”. Er werd wel eens gemopperd op de mariniers in die dagen, maar aan de andere kant fiksten de mariniers dan ook letterlijk van alles voor diezelfde burgerij.

En aan dat alles dachten wij weer. En aan dat alles dachten vele duizenden in Soerabaja, die op Darmo, op Kaliasin en op Toendjoengan op de 23ste December 1949 de mariniers voor een laatste maal nog weer eens zagen voorbijtrekken.

En zo zullen vele duizenden in geheel Oost-Java hebben gedacht tot de minste en de kleinste man in de kampong toe.

En de Commandant der Mariniers in het Oosten, kolonel de Bruijn sprak ware woorden, toen hij op Vrijdag 23 December in de Simpang-Sociëteit alle aanwezige officieren van het Korps Mariniers in het Oosten, waaronder vele gedomobiliseerden, toesprak. Men was daar bijeen gekomen voor het Korpsdiner, vermoedelijk wel het laatste in de Oost, ter gelegenheid van de Korpsverjaardag. „Ik ben er van overtuigd”, zo verklaarde kolonel de Bruijn met nadruk, „dat de mariniers in Oost-Java een naam en een reputatie hebben gevestigd. De stad Soerabaja en dit land hebben aan de mariniers veel te danken en men weet dat ook.

„Daarom zal de naam van het Korps Mariniers hier niet vergeten worden”. Uitvoerig ging kolonel de Bruijn in op het feit dat het Korps Mariniers niet, zoals eigenlijk zijn taak is, de laatste jaren in Marine-verband had gediend, doch toegevoegd was geweest aan de Landmacht. „En voor dit leger zijn wij een moeilijk en een lastig onderdeel geweest, dat weten wij”, aldus kolonel De Bruijn, „omdat we onder eigen vlag wisten te blijven varen met behoud van onze eenheid en onze eigen opvattingen en sfeer. Wij weten echter evenzeer dat wij alle opdrachten loyaal en naar ons beste kunnen hebben uitgevoerd. Ik kan echter verzekeren — en daar ben ik trots op — dat wij inderdaad ons eigen karakter hebben behouden, de gesloten eenheid gebleven zijn waarin alle mariniers hecht verbonden zijn”.

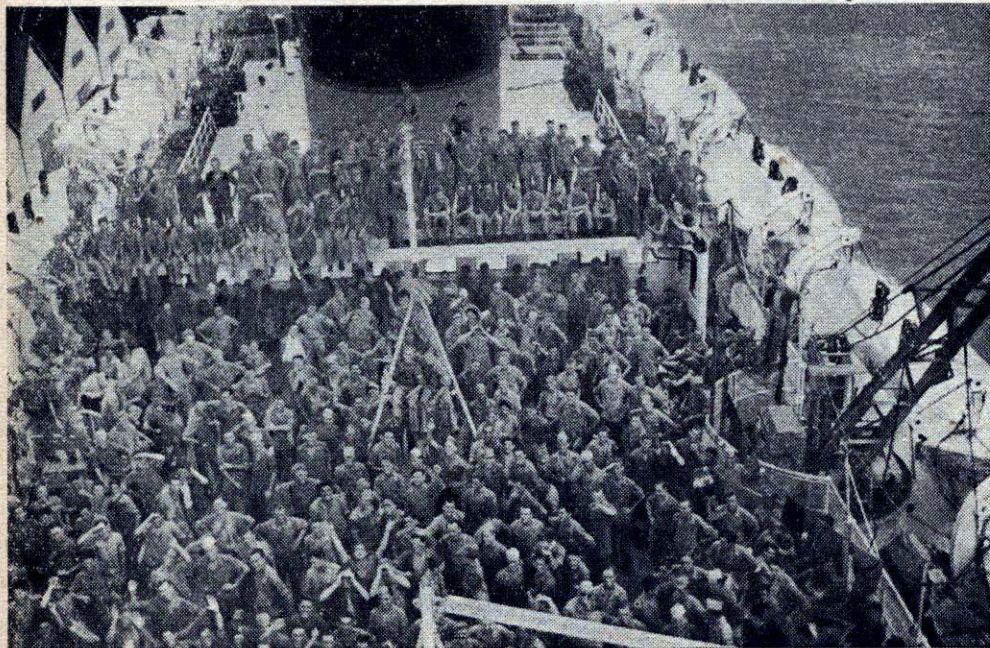
Zijn toespraak vervolgende en tenslotte besluitende met een „Maar wij zijn niet alleen een onderdeel van de Marine, neen, wij mariniers, zijn ook de Marine zelf”, nodigde kolonel De Bruijn allen uit samen met hem een dronk uit te brengen op het aloude, roemruchte Korps Mariniers.

10 Maart 1946 — 23 December 1949. Tussen deze twee data ligt een glorierijke mariniers-episode, nauw verbonden met Soerabaja, Oost-Java en Indonesië.

Een episode, welke ook vele, zware, de hoogste offers, vroeg. En offers werden er gebracht. Het Ere-veld „Kembang Koening” zal als een getuigenis blijven van de verbondenheid van de mariniers en Soerabaja, Oost-Java.

Vrijdagmiddag, 27 Januari j.l. is het Amphibisch Bataljon en „M-Inco” met het motorschip „Johan van Oldenbarnevelt” uit Tandjong Priok naar Nederland vertrokken.

H. Nelissen.

Mariniers varen thuis! Met de „Johan van Oldenbarnevelt” vertrok het Amphibisch Bataljon en M-Inco naar het vaderland.

Nieuw Zeeland-geen luilekkerland

15

Maar een land met vele mogelijkheden — óók voor jou!

We kunnen er lang of kort over praten, vrienden; we kunnen in opstand komen en met de vuist op tafel slaan of wel onverschillig de schouders ophalen en denken: och kom, 't zal zo'n vaart wel niet lopen. Een feit is en blijft het, dat Nederland in de toekomst geen voldoende bestaanszekerheid meer biedt voor al diegenen die binnen korte of langere tijd gaan thuisvaren. Dat klinkt weinig bemoeigend, daar zijn we van overtuigd. Maar het is beter ons nu reeds voor te bereiden op de moeilijkheden die ons straks in het vaderland te wachten staan, dan onverwachts voor de harde feiten te worden gesteld. Natuurlijk, de regering stelt alles in het werk om de demobiliserende militairen zo spoedig mogelijk weer in te schakelen in het normale arbeidsproces en in vele gevallen lukt haar dat ook. Dit neemt echter niet weg dat het aantal werkzoekenden in Nederland dag over dag toeneemt, de arbeidsmarkt meer en meer verzadigd raakt en in de meeste gevallen slechts bekwame vaklieden zich een plaats kunnen veroveren. En daarom is het misschien wel goed in dit verband nog eens te wijzen op de vele en goede kansen die de aanstaande demobilisant thans in het buitenland — met name: „Nieuw Zeeland” wordt geboden.

Ook handwerkslieden!

Tot voor kort was het zo, dat slechts diegenen voor emigratie naar Nieuw Zeeland in aanmerking kwamen, die bereid waren de eerste twee jaren van hun verblijf aldaar, werkzaam te zijn als „farmhand” (= boerenarbeider) of als arbeider in de zuivelfabrieken. Thans bestaat echter ook voor een honderdtal handwerkslieden, te weten: betonwerkers, draaiers, bankwerkers, timmerlieden, electriciërs, automonteurs, broodbakkers, springstofspecialisten en zij die bekend zijn met het schiemanwerk en de zeilmakerij, gelegenheid zich in dit land een goede toekomst te verzekeren. In tegenstelling echter tot de farmhands, dienen de handwerkslieden over voldoende vakkennis en ervaring te beschikken. Ongeschoolde krachten komen hier dus niet voor in aanmerking.

Zoals bekend is dit bij de farmhands wel het geval. Ook demobilisanten die géén ervaring hebben op het gebied van de landbouw of de veeteelt, doch hiervoor wel ambitie gevoelen, komen in aanmerking voor emigratie naar Nieuw Zeeland. Nog onlangs heeft de regering van dit land bekend gemaakt dat op nieuw in de agrarische bedrijven plaats is voor een 200 werkkrachten. Gegadigden moeten zo spoedig mogelijk langs de gebruikelijke weg (dus via hun divisiechef!) een verzoek tot emigratie indienen. De inschrijving is voorlopig voor onbepaalde tijd open gesteld, maar wordt gesloten zodra het toegestane aantal werkkrachten — in totaal dus 300 man — is bereikt. De eerste groep van deze nieuwe „lichting” bestaande uit 50-man zal begin April naar Nieuw Zeeland vertrekken en het ligt in de bedoeling iedere veertien dagen een volgende groep te zenden.

Daar er ten aanzien van de emigratie naar Nieuw Zeeland en de mogelijkheden die dit land biedt, nog steeds veel onwetendheid blijkt te bestaan, willen we hier in het kort nog even de verschillende punten behandelen die van belang zijn voor hen die over een en ander iets meer wensen te weten.

Om te beginnen: wie komen er voor emigratie in aanmerking? Dat is het uit Holland afkomstige dienst- en reserveplichtig personeel alsmede de o.v.w.-ers en de KMR tijdelijk verbanders. Voor het

personeel van de marine zal in vele gevallen vervroegde demobilisatie mogelijk blijken, zodat we ieder die met serieuze plannen tot emigratie rond loopt, ernstig in overweging willen geven, zijn geluk te beproeven en een verzoek in te dienen. De leeftijdsgrens, die op 35 jaar is gesteld, zal in de meeste gevallen geen bezwaar opleveren; wel echter misschien de factor dat voor emigratie slechts ongetrouwden in aanmerking komen. Deze laatste bepaling houdt verband met het feit dat er in Nieuw Zeeland, zoals overal elders, groot gebrek aan woonruimte heerst, waardoor het in de meeste gevallen voorlopig ook niet mogelijk is je meisje of verloofde te laten overkomen. Nog daargelaten dat de kosten van de overtocht dan voor eigen rekening zijn. Wel een omstandigheid waarmee natuurlijk terdege rekening moet worden gehouden, indien het voornemen bestaat in een nieuw Vaderland een nieuw bestaan te zoeken. Want als zodanig moet je het beschouwen: als een tweede vaderland. Heb je eenmaal het besluit genomen je daar te vestigen en een toekomst op te bouwen,werp je dan ook met je volle energie op die taak. Voor hen die het emigreren beschouwen als een mogelijkheid om nog wat te avonturieren is er geen plaats in Nieuw Zeeland. Die doen verstandiger om maar rustig thuis te varen.

Je dient dan ook terdege te overwegen of je in staat zult zijn de vele moeilijkheden en tegenslagen, die ongetwijfeld je deel zullen worden, het hoofd te bieden. Het is daar heus geen luilekkerland waar de gebraden kippenjes je bij wijze van spreken in de mond vliegen. Gewerkt zal er moeten worden. En hard gewerkt! Maar daar staat tegenover dat je er zeker van kunt zijn loon naar werken te krijgen. De verdiensten zijn er goed en de arbeidsvoorwaarden zeer gunstig. En de sociale voorzieningen in Nieuw Zeeland behoren tot de beste ter wereld.

Blijft bij je leest, althans de eerste twee jaar.

De eerste twee jaar van je verblijf aldaar ben je verplicht om werkzaam te zijn in de branche waarvoor je hebt opgegeven. Een automonteur kan in die tijd dus niet gaan tuinieren en een

bakker geen groentewinkeltje beginnen. Zijn die twee jaar eenmaal om, dan kan dat wel. Dan ben je vrij om te gaan of te staan waar je dat zelf verkiest.

De overtocht naar Nieuw Zeeland, welke per vliegtuig geschiedt, zal je zelf moeten bekostigen. Een lief sommetje, vrienden, ruim f 1050.—! Bovendien komt daar nog je uitrusting bij want het is natuurlijk niet de bedoeling dat je met je matrozenmutsje op, je nieuwe vaderland binnen stapt.

Verzekeringen, deviezen en nog tal van andere „kleinigheden” halen ook nog een duit uit het zakje. Laat dit alles je echter niet ontmoedigen; de financiële kant van de zaak behoeft voor niemand een bezwaar te zijn. De demobilisant die van hier uit emigreert, ontvangt namelijk dezelfde uitkering als bij demobilisatie hier te lande, hetgeen neerkomt op een bedrag van ongeveer f 700.— Daarbij komt dan nog een uitrustings toeslag van ± f 530.—, terwijl een eventueel saldo-tegoed ook een woordje meesprekt. Mocht een en ander nog niet toereikend zijn om de onkosten te dekken, dan wordt het tekort aangevuld door het departement van Sociale Zaken in Den Haag tot een maximum bedrag van f 500.— De uitkeringen vinden plaats in Indonesische valuta, waarvan een gedeelte wordt besteed voor de aankoop van deviezen. Daardoor loop je niet de kans bij aankomst in Nieuw Zeeland al dadelijk van je nieuwe baas een dubbelletje voor de tram te moeten lenen. Het zal echter niet mogelijk zijn om meer deviezen aan te schaffen dan je voor je emigratie strikt nodig hebt.

Bezint eer ge begint.

Alles bij alles zien jullie wel dat je je geen kopzorgen behoeft te maken hoe of je Nieuw Zeeland kunt bereiken. En dit zou naar alle waarschijnlijkheid wel het geval zijn, indien je van Nederland uit zou willen emigreren. Niet alleen dat de overtochtskosten dan bijna twee maal zo veel zouden bedragen, maar ook zou het nog maar zeer de vraag zijn of je dan voor emigratie in aanmerking kwam,

Het aantal liefhebbers is groot en de wachlijsten breiden zich gestadig uit. Natuurlijk spreekt het van zelf dat een ieder er de voorkeur aan zou geven eerst terug te keren naar Nederland alvorens zich in den vreemde een nieuw bestaan te gaan verwerven. Velen van jullie waren al enkele jaren van huis en bij emigratie loop je grote kans dat het weerzien van familie, vrienden en kennissen nog geruime tijd op zich zal laten wachten.

Daarom nogmaals: je moet goed weten wat je begint! Zit je eenmaal in het schuitje (in dit geval de skymaster) dan is terugkeer voorlopig althans niet meer mogelijk.

Je moet niet besluiten de grote stap te wagen omdat Jan of Piet het óók doen. Als je niet voor je zelf de vaste wil en overtuiging hebt te zullen slagen, is het beter je plaats af te staan aan iemand die die wil en overtuiging wel heeft.

Ontneem een ander niet de kans, zich zelf een goede positie te verwerven. Want die kans is er zeer zeker in Nieuw Zeeland. Op elk gebied bestaat er een groot tekort aan arbeidskrachten en als je bereid bent zowel letterlijk als figuurlijk de handen uit de mouwen te steken, is je toekomst verzekerd.

De keuze: thuisvaren of emigreren zal voor velen niet gemakkelijk zijn maar

er zijn nu eenmaal telkens in het leven weer momenten waarop je voor een alternatief wordt gesteld. Dit is ook zo'n moment. Niemand zal het je kwalijk nemen als je de grote stap niet aandurft maar men zal het je wel aanrekenen als later blijkt dat je die stap te overhaast hebt gedaan. Denk er eerst rustig over na, bepraat het met je vrienden of stap nog eens naar het bureau demobilisatie,

waar de luitenant ter zee der 2de klasse, R. S. Metzelaer, hoofd van het Bureau Demobilisatie, ten allen tijde bereid is, je de gewenste gegevens te verschaffen en je volledig in te lichten over de voor- en nadelen die er aan de emigratie naar Nieuw Zeeland verbonden zijn, ook voor jou persoonlijk!

H. Flotat
Marine-correspondent.

Admiraal Forrest Sherman, de chef-staf van de Amerikaanse marine heeft verklaard, dat de Sovjet Unie meer kruisers in actieve dienst heeft dan de Verenigde Staten. Hij meent dit op grond van de inlichtingen, die tot zijn beschikking staan. Hij noemde de kracht van de Sovjetrussische vloot „niet te verwaarlozen” en rekende zijn gehoor — een vergadering van de Kamer van Koophandel van Boston — voor, dat de Sovjet Unie drie oude slagschepen heeft, voorts tien kruisers, 110 destroyers, ongeveer 270 duikboten, en een groot aantal torpedoboten patrouillevaartuigen en andere kleine types.

Sherman legde er de nadruk op, dat de ambities ten aanzien van de zee in de Sovjet Unie aan het ontwaken zijn en meende dat het nodig is, dat de Verenigde Staten een sterke vloot vliegdekschepen handhaven, teneinde de maximale bruikbaarheid van de Amerikaanse vloot te verzekeren.

Het overwicht van de Amerikaanse vloot boven de Russische bestaat volgens Sherman namelijk in de aanwezigheid van vliegdekschepen. De handhaving daarvan noemde hij van essentieel belang.

*

Op 24 December j.l. liep de „Riouw” de haven van Surabaja binnen met op de voorplecht een complete Zuiderzeetjalk, „Billy” genaamd. Deze „Billy”, die een waterverplaatsing heeft van 150 ton, is bestemd voor de Katholieke missie op Nieuw Guinea. De tjalk heeft een 150 pk motor en zal de 2.000 mijl lange tocht van Soerabaja naar Merauke op Nieuw Guinea op eigen gelegenheid maken.

De boot zal dienen om een betere verbinding te scheppen tussen de ver in het binnenland gelegen posten en de buitenwereld. Er zijn plaatsen waar slechts eens in het half jaar post wordt bezorgd. Van een intensieve dienst door het bestuur en de politie komt niet veel terecht, daar de schepen, die deze verbinding moeten onderhouden, doorgaans in reparatie zijn. De tjalk „Billy” is door de missie te Tilburg gezonden als een gift van het Nederlandse volk.

Frank Taylor, de president van het Amerikaanse instituut voor de koopvaardij heeft verklaard, dat de Amerikaanse scheepvaart in het jaar 1949 een zekere mate van stabiliteit heeft bereikt. In 1950 zal grote aandacht besteed worden aan het moderniseren van de koopvaardijvloot. Zo zullen er twee passagiersschepen in gebruik worden genomen, die geheel „air-conditioned” zijn en die 1000 passagiers naar de gebieden rond de Middellandse Zee kunnen vervoeren. Voorts zal in 1950 de kiel worden gelegd voor een super-lijnboot van 60.000 ton en ook worden er momenteel onderhandelingen gevoerd over de bouw van twee schepen, bestemd voor de Pacific en één voor de Zuid-Amerikaanse havens. Taylor kondigde verder nog de bouw aan van nieuwe supertankboten, het in dienst stellen van verbouwde passagiersschepen en de opening van nieuwe lijnen.

*

Binnen enige weken ondernemen een tiental werkschepen, waaronder een baggermolen en een hopper een op drie maanden berekende reis naar Australië.

Aan een combinatie van aannemers gevormd door Van Hattum en Lankevoort te Beverwijk en Adr. Volkers Mij tot het uitvoeren van openbare werken te Slidrecht, is n.l. opgedragen het graven — baggeren is eigenlijk het woord, omdat het middels een baggermolen geschiedt — te Melbourne.

Het transport van de werkbaten geschiedt door Smit en Co's internationale sleepdienst. Men hoopt in Juni of Juli in Melbourne met baggeren te kunnen beginnen. Met het gehele karwei is ongeveer 2½ jaar gemoeid.

Schout bij nacht Allan E. Smith, van de Amerikaanse marine, die de leiding heeft gehad bij de werkzaamheden tot het weer vlot krijgen van het Amerikaanse slagschip *Missouri*, heeft verklaard, dat het hem niet zou verbazen wanneer het slagschip toch deel zou kunnen nemen aan de manoeuvres, die in Februari en Maart in de Caribische Zee zullen worden gehouden.

De voorzitter van de commissie voor strijdkrachten-aangelegenheden van het Huis van Afgevaardigden, Carl Vinson, heeft echter het voorstel gedaan om het slagschip uit de actieve dienst terug te trekken en het in de „mottenballen te zetten”.

Bij de op handen zijnde manoeuvres zou het dan door een vliegkampschip kunnen worden vervangen.

Vinson achtte het niet de moeite waard om elk jaar 6 miljoen dollar te besteden aan het onderhoud van de *Missouri*, vooral ook omdat een slagschip in deze tijd niet meer van zoveel nut zou zijn als voorheen.

*

Het „tribunaal van de Britse admiraliteit” is in besloten zitting bijeengekomen om een onderzoek te doen naar de omstandigheden waaronder de ramp van de onderzeeboot *Truculent* heeft plaats gevonden. Dit tribunaal heeft geen wettelijke bevoegdheden maar dient uitsluitend om de Lords van de admiraliteit van advies te dienen, waarop de Lords moeten beslissen of de commandant van de *Truculent*, C. P. Bowers, ter verantwoording moet worden geroepen voor het verlies van zijn schip.

Volgens de officiële verlieslijst bedraagt het aantal slachtoffers bij deze ramp 65, namelijk gedood: 7 matrozen en 2 burgerarbeiders, vermist: 2 officieren, 39 matrozen en 15 burgerarbeiders. Een hooggeplaatste marine-officier verklaarde aan AFP dat het lichten van de *Truculent* waarschijnlijk langer zal duren dan oorspronkelijk werd gedacht, en moet worden geschat op enkele maanden.

H.M.S. „Kenya”, de 8000 ton metende Britse kruiser, die onlangs naar het verre Oosten gedirigeerd is ter versterking van het vijfde Britse kruiser eskader in Hongkong.